8. Sakkapañhasuttaṃ သက္ကပဉှသုတ္တံ
Discourse on Sakka's Questions သက္ကပဉှသုတ်

344. Evaṃ me sutaṃ – ekaṃ samayaṃ bhagavā magadhesu viharati, pācīnato rājagahassa ambasaṇḍā nāma brāhmaṇagāmo, tassuttarato vediyake pabbate indasālaguhāyaṃ. Tena kho pana samayena sakkassa devānamindassa ussukkaṃ udapādi bhagavantaṃ dassanāya. Atha kho sakkassa devānamindassa etadahosi – ‘‘kahaṃ nu kho bhagavā etarahi viharati arahaṃ sammāsambuddho’’ti? Addasā kho sakko devānamindo bhagavantaṃ magadhesu viharantaṃ pācīnato rājagahassa ambasaṇḍā nāma brāhmaṇagāmo, tassuttarato vediyake pabbate indasālaguhāyaṃ. Disvāna deve tāvatiṃse āmantesi – ‘‘ayaṃ, mārisā, bhagavā magadhesu viharati, pācīnato rājagahassa ambasaṇḍā nāma brāhmaṇagāmo, tassuttarato vediyake pabbate indasālaguhāyaṃ. Yadi pana, mārisā, mayaṃ taṃ bhagavantaṃ dassanāya upasaṅkameyyāma arahantaṃ sammāsambuddha’’nti? ‘‘Evaṃ bhaddantavā’’ti kho devā tāvatiṃsā sakkassa devānamindassa paccassosuṃ.

၃၄၄. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ၊ ပါစီနတော ရာဇဂဟဿ အမ္ဗသဏ္ဍာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဥဿုက္ကံ ဥဒပါဒိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။ အထ ခေါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ – ‘‘ကဟံ နု ခေါ ဘဂဝါ ဧတရဟိ ဝိဟရတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ’’တိ? အဒ္ဒသာ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ မဂဓေသု ဝိဟရန္တံ ပါစီနတော ရာဇဂဟဿ အမ္ဗသဏ္ဍာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ ဒိသွာန ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ – ‘‘အယံ၊ မာရိသာ၊ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ၊ ပါစီနတော ရာဇဂဟဿ အမ္ဗသဏ္ဍာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ ယဒိ ပန၊ မာရိသာ၊ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျာမ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’’န္တိ? ‘‘ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ’’တိ ခေါ ဒေဝါ တာဝတိံသာ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပစ္စဿောသုံ။

344.Thus have I heard:

The Bhagavā was at one time residing at the Indasāla cave in (the side of) the Vediyaka mountain, north of the brāhmin village called Ambasanda, east of Rājagaha, in the country of Magadha. At that time there arose in Sakka, King of the devas, a strong longing to see the Bhagavā. Then Sakka, King of the devas, wondered: "Where is the Bhagavā, the Homage Worthy, the Perfectly Self Enlightened One residing now?” Then, seeing that the Bhagavā was residing at the Indasāla cave, in the Vediyaka mountain, north of the brāhmin village called Ambasaṇda, east of Rājagaha, in the country of Magadha, Sakka, King of the devas, said to the Tāvatimsā devas, "Friends, this Bhagavā is residing at the Indasāla cave, in the Vediyaka mountain, north of the brāhmin village called Ambasanda, east of Rājagaha, in the country of Magadha. Let us go and see that Bhagavā, the Homage Worthy, the Perfectly Self Enlightened One”. The Tāvatimsā devas assented, saying: " Very well, Sir”.

၃၄၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အရှေ့အရပ် အမ္ဗသဏ္ဍမည်သောပုဏ္ဏားရွာ၏ မြောက်အရပ် ဝေဒိယကတောင် ဣန္ဒသာလဂူ၌သာ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ပြင်းစွာတောင့်တသော စိတ်ဖြစ်ပေါ်လေ၏၊ ထို့နောက် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းအား-

"ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူ သောမြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ အဘယ်အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသနည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏။

(ထိုအခါ) မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အရှေ့အရပ် အမ္ဗသဏ္ဍမည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၏ မြောက် အရပ်ဝေဒိယကတောင် ဣန္ဒသာလဂူ၌ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးနေတော်မူလျက် ရှိသည်ကို မြင်၍နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့အား (ဤသို့) မိန့်ဆို၏-

"အချင်းတို့ ဤမြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အရှေ့အရပ် အမ္ဗသဏ္ဍမည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၏ မြောက်အရပ် ဝေဒိယကတောင် ဣန္ဒသာလဂူ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူလျက် ရှိ၏။ အချင်းတို့ ငါတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူ သော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ကြရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"ကောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်း"ဟု တာဝတိံသာနတ်တို့သည် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းအားဝန်ခံကုန်၏။

345. Atha kho sakko devānamindo pañcasikhaṃ gandhabbadevaputtaṃ [gandhabbaputtaṃ (syā.)] āmantesi – ‘‘ayaṃ, tāta pañcasikha, bhagavā magadhesu viharati pācīnato rājagahassa ambasaṇḍā nāma brāhmaṇagāmo, tassuttarato vediyake pabbate indasālaguhāyaṃ. Yadi pana , tāta pañcasikha, mayaṃ taṃ bhagavantaṃ dassanāya upasaṅkameyyāma arahantaṃ sammāsambuddha’’nti? ‘‘Evaṃ bhaddantavā’’ti kho pañcasikho gandhabbadevaputto sakkassa devānamindassa paṭissutvā beluvapaṇḍuvīṇaṃ ādāya sakkassa devānamindassa anucariyaṃ upāgami.
၃၄၅. အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ [ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တံ (သျာ.)] အာမန္တေသိ – ‘‘အယံ၊ တာတ ပဉ္စသိခ၊ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ ပါစီနတော ရာဇဂဟဿ အမ္ဗသဏ္ဍာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ ယဒိ ပန ၊ တာတ ပဉ္စသိခ၊ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျာမ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’’န္တိ? ‘‘ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ’’တိ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိဿုတွာ ဗေလုဝပဏ္ဍုဝီဏံ အာဒာယ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ အနုစရိယံ ဥပါဂမိ။
345.Then Sakka, King of the devas, said to Pañcasikha of the Gandhabba devas, thus: "Dear Pañcasikha, the Bhagavā is residing at the Indasāla cave, in the Vediyaka mountain, north of the brāhmin village called Ambasanda, east of Rājagaha, in the country of Magadha. Let us go and see that Bhagavā, the Homage Worthy, the Perfectly Self Enlightened One". Replying "Very well, Sir” to Sakka, King of the Devas, Paūcasikha took his lute called Beluvapandu and went to accompany Sakka, King of Devas.
၃၄၅။ ထို့နောက် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ပဉ္စသိခမည်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားအား (ဤသို့) မိန့်ဆို၏-

"အမောင်ပဉ္စသိခ ဤမြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အရှေ့အရပ် အမ္ဗသဏ္ဍမည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၏ မြောက်အရပ် ဝေဒိယကတောင် ဣန္ဒသာလဂူ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူလျက် ရှိ၏။ အမောင်ပဉ္စသိခ ငါတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ကြရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"ကောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်း"ဟု နတ်တို့၏အရှင် သိကြာမင်းအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ပဉ္စသိခမည် သောဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားသည် ဗေလုဝပဏ္ဍုမည်သော စောင်းကိုယူ၍ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းထံသို့ အတူလိုက်ပါရန် ချဉ်းကပ်လေ၏။

346. Atha kho sakko devānamindo devehi tāvatiṃsehi parivuto pañcasikhena gandhabbadevaputtena purakkhato seyyathāpi nāma balavā puriso samiñjitaṃ vā bāhaṃ pasāreyya pasāritaṃ vā bāhaṃ samiñjeyya; evameva devesu tāvatiṃsesu antarahito magadhesu pācīnato rājagahassa ambasaṇḍā nāma brāhmaṇagāmo, tassuttarato vediyake pabbate paccuṭṭhāsi. Tena kho pana samayena vediyako pabbato atiriva obhāsajāto hoti ambasaṇḍā ca brāhmaṇagāmo yathā taṃ devānaṃ devānubhāvena. Apissudaṃ parito gāmesu manussā evamāhaṃsu – ‘‘ādittassu nāmajja vediyako pabbato jhāyatisu [jhāyatassu (syā.), pajjhāyitassu (sī. pī.)] nāmajja vediyako pabbato jalatisu [jalatassu (syā.), jalitassu (sī. pī.)]

nāmajja vediyako pabbato kiṃsu nāmajja vediyako pabbato atiriva obhāsajāto ambasaṇḍā ca brāhmaṇagāmo’’ti saṃviggā lomahaṭṭhajātā ahesuṃ.

၃၄၆. အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေဟိ တာဝတိံသေဟိ ပရိဝုတော ပဉ္စသိခေန ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တေန ပုရက္ခတော သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ; ဧဝမေဝ ဒေဝေသု တာဝတိံသေသု အန္တရဟိတော မဂဓေသု ပါစီနတော ရာဇဂဟဿ အမ္ဗသဏ္ဍာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ပစ္စုဋ္ဌာသိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော အတိရိဝ ဩဘာသဇာတော ဟောတိ အမ္ဗသဏ္ဍာ စ ဗြာဟ္မဏဂါမော ယထာ တံ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝေန။ အပိဿုဒံ ပရိတော ဂါမေသု မနုဿာ ဧဝမာဟံသု – ‘‘အာဒိတ္တဿု နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော ဈာယတိဿု [ဈာယတဿု (သျာ.)၊ ပဇ္ဈာယိတဿု (သီ. ပီ.)] နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော ဇလတိဿု [ဇလတဿု (သျာ.)၊ ဇလိတဿု (သီ. ပီ.)] နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော ကိံသု နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော အတိရိဝ ဩဘာသဇာတော အမ္ဗသဏ္ဍာ စ ဗြာဟ္မဏဂါမော’’တိ သံဝိဂ္ဂါ လောမဟဋ္ဌဇာတာ အဟေသုံ။

346.Then Sakka, King of the devas, surrounded by the Tāvatimsā devas and led by Pañcasikha of the Gandhabba devas, vanished from the realm of Tāvatimsā devas, just as instantaneously as a strong man stretches his bent arm, or bends his stretched arm, and appeared on the Vediyaka mountain, north of the brāhmin village called Ambasaṇda, east of Rājagaha, in the country of Magadha. At that time the Vediyaka mountain and the brāhmin village Ambasaṇda were shining brilliantly, with the radiance due to the power of the devas. And people from the surrounding villages said thus: "Today the Vediyaka mountain is shining brilliantly. Today the Vediyaka mountain is as if on fire! Today the Vediyaka mountain is as if burning! Why are the Vediyaka mountain and the brāhmin village Ambasanda shining brilliantly today?” They were frightened, causing goose flesh to appear, and hair to rise, on their body.

၃၄၆။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ဖြင့် ခြံရံ၍ ပဉ္စသိခနတ်သားကို ရှေ့ဆောင်ပြုလျက် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးသော လက်ကို ဆန့်သကဲ့သို့၊ ဆန့်သောလက်ကို ကွေးသကဲ့သို့ ဤအတူပင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ ကွယ်ခဲ့၍ မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏အရှေ့အရပ်ရှိ အမ္ဗသဏ္ဍမည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၏ မြောက်အရပ် ဝေဒိယကတောင်၌ ထင်ရှားပေါ်လာ၏။

ထိုစဉ်အခါ ဝေဒိယကတောင်နှင့် အမ္ဗသဏ္ဍပုဏ္ဏားရွာသည် နတ်တို့၏ အရောင်ဖြင့် အလွန်တောက်ပလျက်ရှိ၏၊ ထက်ဝန်းကျင်ရွာတို့၌ နေကုန်သော လူတို့သည် ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏-

--

"ယနေ့ ဝေဒိယကတောင်သည် မီးတောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏တကား၊ ယနေ့ ဝေဒိယကတောင်သည် မီးလောင်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏တကား၊ ယနေ့ ဝေဒိယကတောင်သည် မီးလျှံထွက်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏တကား၊ ယနေ့ ဝေဒိယကတောင်နှင့် အမ္ဗသဏ္ဍပုဏ္ဏားရွာသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် အလွန်တောက်ပ လျက်ရှိလေသနည်း"ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်း ဖြစ်ကြကုန်၏။

347. Atha kho sakko devānamindo pañcasikhaṃ gandhabbadevaputtaṃ āmantesi – ‘‘durupasaṅkamā kho, tāta pañcasikha, tathāgatā mādisena, jhāyī jhānaratā, tadantaraṃ [tadanantaraṃ (sī. syā. pī. ka.)] paṭisallīnā. Yadi pana tvaṃ, tāta pañcasikha, bhagavantaṃ paṭhamaṃ pasādeyyāsi, tayā, tāta, paṭhamaṃ pasāditaṃ pacchā mayaṃ taṃ bhagavantaṃ dassanāya upasaṅkameyyāma arahantaṃ sammāsambuddha’’nti. ‘‘Evaṃ bhaddantavā’’ti kho pañcasikho gandhabbadevaputto sakkassa devānamindassa paṭissutvā beluvapaṇḍuvīṇaṃ ādāya yena indasālaguhā tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā ‘‘ettāvatā me bhagavā neva atidūre bhavissati nāccāsanne, saddañca me sossatī’’ti ekamantaṃ aṭṭhāsi.

၃၄၇. အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ – ‘‘ဒုရုပသင်္ကမာ ခေါ၊ တာတ ပဉ္စသိခ၊ တထာဂတာ မာဒိသေန၊ ဈာယီ ဈာနရတာ၊ တဒန္တရံ [တဒနန္တရံ (သီ. သျာ. ပီ. က.)] ပဋိသလ္လီနာ။ ယဒိ ပန တွံ၊ တာတ ပဉ္စသိခ၊ ဘဂဝန္တံ ပဌမံ ပသာဒေယျာသိ၊ တယာ၊ တာတ၊ ပဌမံ ပသာဒိတံ ပစ္ဆာ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေ

ယျာမ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’’န္တိ။ ‘‘ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ’’တိ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိဿုတွာ ဗေလုဝပဏ္ဍုဝီဏံ အာဒာယ ယေန ဣန္ဒသာလဂုဟာ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ‘‘ဧတ္တာဝတာ မေ ဘဂဝါ နေဝ အတိဒူရေ ဘဝိဿတိ နာစ္စာသန္နေ, သဒ္ဒဉ္စ မေ သောဿတီ’’တိ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။
347.Then Sakka, King of the devas, said to Pañcasikha of the Gandhabba devas, "Dear Pañcasikha, Tathāgatas are usually absorbed in jhāna meditation, they delight in jhāna meditation at such times; they are in solitary seclusion; (therefore) it is hard for one like me to approach the Tathāgata. Dear Pañcasikha (it would be well) if you were first to ask the Bhagavā for permission, for me to see the Bhagavā, and then after you have asked for permission, we will go and see the Bhagavā, the Homage-Worthy, the Perfectly Self Enlightened One”..

Replying "Very well Sir' to Sakka, King of the devas, Pañcasikha of the Gandhabba devas took his Beluvapandu lute and went to the Indasāla cave. When he got there, he stood at a suitable place, thinking, "Here, I shall not be too far from or too near the Bhagavā, and the Bhagavā can hear the sound of my lute.'

၃၄၇။ ထိုအခါ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ပဉ္စသိခနတ်သားအား (ဤသို့) မိန့်ဆို၏-

"အမောင်ပဉ္စသိခ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိကုန်၏၊ ဈာန်၌ မွေ့လျော်ကုန်၏၊ ထိုအခိုက်၌ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူကုန်၏။ (ထို့ကြောင့်) ငါသို့သော သူသည် ချဉ်းကပ်ရန်မလွယ်ကူလှပေ၊ အမောင်ပဉ္စသိခ သင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးဦးစွာ ခွင့်ပန်ပါလော့၊ အမောင်ပဉ္စသိခသင် ခွင့်ပန်အပ်ပြီးသည့် နောက်မှ ငါတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု မိန့်ဆို၏။

"ကောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်း"ဟု ပဉ္စသိခနတ်သားသည် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းအားဝန်ခံပြီးလျှင် ဗေလုဝပဏ္ဍု မည်သော စောင်းကို ယူ၍ ဣန္ဒသာလဂူ ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏၊ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "ဤနေရာ၌ နေ၍ စောင်းတီးသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ငါနှင့် မဝေးလွန်း မနီးလွန်းဖြစ်၍ငါ၏ စောင်းသံကိုလည်း ကြားလတ္တံ့"ဟု နှလုံးသွင်းကာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။

Pañcasikhagītagāthā ပဉ္စသိခဂီတဂါထာ

(1) Verses Sung by Pañcasikha ပဉ္စသိခ နတ်သား၏ သီချင်းဂါထာ

348. Ekamantaṃ ṭhito kho pañcasikho gandhabbadevaputto beluvapaṇḍuvīṇaṃ [veḷuvapaṇḍuvīṇaṃ ādāya (syā.)] assāvesi, imā ca gāthā abhāsi buddhūpasañhitā dhammūpasañhitā saṅghūpasañhitā arahantūpasañhitā kāmūpasañhitā –

‘‘Vande te pitaraṃ bhadde, timbaruṃ sūriyavacchase;

Yena jātāsi kalyāṇī, ānandajananī mama.

‘‘Vātova sedataṃ kanto, pānīyaṃva pipāsato;

Aṅgīrasi piyāmesi, dhammo arahatāmiva.

‘‘Āturasseva bhesajjaṃ, bhojanaṃva jighacchato;

Parinibbāpaya maṃ bhadde, jalantamiva vārinā.

‘‘Sītodakaṃ pokkharaṇiṃ, yuttaṃ kiñjakkhareṇunā;

Nāgo ghammābhitattova, ogāhe te thanūdaraṃ.

‘‘Accaṅkusova nāgova, jitaṃ me tuttatomaraṃ;

Kāraṇaṃ nappajānāmi, sammatto lakkhaṇūruyā.

‘‘Tayi gedhitacittosmi, cittaṃ vipariṇāmitaṃ;

Paṭigantuṃ na sakkomi, vaṅkaghastova ambujo.

‘‘Vāmūru saja maṃ bhadde, saja maṃ mandalocane;

Palissaja maṃ kalyāṇi, etaṃ me abhipatthitaṃ.

‘‘Appako vata me santo, kāmo vellitakesiyā;

Anekabhāvo samuppādi, arahanteva dakkhiṇā.

‘‘Yaṃ me atthi kataṃ puññaṃ, arahantesu tādisu;

Taṃ me sabbaṅgakalyāṇi, tayā saddhiṃ vipaccataṃ.

‘‘Yaṃ me atthi kataṃ puññaṃ, asmiṃ pathavimaṇḍale;

Taṃ me sabbaṅgakalyāṇi, tayā saddhiṃ vipaccataṃ.

‘‘Sakyaputtova jhānena, ekodi nipako sato;

Amataṃ muni jigīsāno [jigiṃsāno (sī. syā. pī.)], tamahaṃ sūriyavacchase.

‘‘Yathāpi muni nandeyya, patvā sambodhimuttamaṃ;

Evaṃ nandeyyaṃ kalyāṇi, missībhāvaṃ gato tayā.

‘‘Sakko ce me varaṃ dajjā, tāvatiṃsānamissaro;

Tāhaṃ bhadde vareyyāhe, evaṃ kāmo daḷho mama.

‘‘Sālaṃva na ciraṃ phullaṃ, pitaraṃ te sumedhase;

Vandamāno namassāmi, yassā setādisī pajā’’ti.
၃၄၈. ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဗေလုဝပဏ္ဍုဝီဏံ [ဝေဠုဝပဏ္ဍုဝီဏံ အာဒာယ (သျာ.)] အဿာဝေသိ၊ ဣမာ စ ဂါထာ အဘာသိ ဗုဒ္ဓူပသဉှိတာ ဓမ္မူပသဉှိတာ သံဃူပသဉှိတာ အရဟန္တူပသဉှိတာ ကာမူပသဉှိတာ –

‘‘ဝန္ဒေ တေ ပိတရံ ဘဒ္ဒေ၊ တိမ္ဗရုံ သူရိယဝစ္ဆသေ။

ယေန ဇာတာသိ ကလျာဏီ၊ အာနန္ဒဇနနီ မမ။

‘‘ဝါတောဝ သေဒတံ ကန္တော၊ ပါနီယံဝ ပိပါသတော။
အင်္ဂီရသိ ပိယာမေသိ၊ ဓမ္မော အရဟတာမိဝ။
‘‘အာတုရဿေဝ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဘောဇနံဝ ဇိဃစ္ဆတော။
ပရိနိဗ္ဗာပယ မံ ဘဒ္ဒေ၊ ဇလန္တမိဝ ဝါရိနာ။
‘‘သီတောဒကံ ပေါက္ခရဏိံ၊ ယုတ္တံ ကိဉ္ဇက္ခရေဏုနာ။
နာဂေါ ဃမ္မာဘိတတ္တောဝ၊ သြဂါဟေ တေ ထနူဒရံ။
‘‘အစ္စင်္ကုသောဝ နာဂေါဝ၊ ဇိတံ မေ တုတ္တတောမရံ။
ကာရဏံ နပ္ပဇာနာမိ၊ သမ္မတ္တော လက္ခဏူရုယာ။
‘‘တယိ ဂေဓိတစိတ္တောသ္မိ၊ စိတ္တံ ဝိပရိဏာမိတံ။
ပဋိဂန္တုံ န သက္ကောမိ၊ ဝင်္ကဃသ္တောဝ အမ္ဗုဇော။
‘‘ဝါမူရု သဇ မံ ဘဒ္ဒေ၊ သဇ မံ မန္ဒလောစနေ။
ပလိဿဇ မံ ကလျာဏိ၊ ဧတံ မေ အဘိပတ္ထိတံ။
‘‘အပ္ပကော ဝတ မေ သန္တော၊ ကာမော ဝေလ္လိတကေသိယာ။
အနေကဘာဝေါ သမုပ္ပါဒိ၊ အရဟန္တေဝ ဒက္ခိဏာ။
‘‘ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ အရဟန္တေသု တာဒိသု။
တံ မေ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏိ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။
‘‘ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ အသ္မိံ ပထဝိမဏ္ဍလေ။
တံ မေ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏိ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။
‘‘သကျပုတ္တောဝ ဈာနေန၊ ဧကောဒိ နိပကော သတော။
အမတံ မုနိ ဇိဂီသာနော [ဇိဂိံသာနော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ တမဟံ သူရိယဝစ္ဆသေ။
‘‘ယထာပိ မုနိ နန္ဒေယျ၊ ပတွာ သမ္ဗောဓိမုတ္တမံ။
ဧဝံ နန္ဒေယျံ ကလျာဏိ၊ မိဿီဘာဝံ ဂတော တယာ။

''သက္ကော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇာ၊ တာဝတိံသာနမိဿရော။

တာဟံ ဘဒ္ဒေ ဝရေယျာဟော၊ ဧဝံ ကာမော ဒဠှော မမ။

''သာလံဝ န စိရံ ဖုလ္လံ၊ ပိတရံ တေ သုမေဓသေ။

ဝန္ဒမာနော နမဿာမိ၊ ယဿာ သေတာဒိသီ ပဇာ''တိ။

348. Standing at a suitable place, Pañcasikha of the Gandhabba devas, played on the lute named Beluvapandu. He also sang these verses concerning the Buddha, the Dhamma, the Samgha, the Arahats and sensual pleasures.

"My dear Suriyavaccasā! You are a possessor of exquisite beauty. You have captivated my heart. I bow deeply to your father Timbarū, who has caused you to be born.

Radiant one! Just as a person who is oppressed with heat, longs for a cool breeze, JjJust as a person who is oppressed with thirst, longs for cool water; just as an Arahat longs for Magga, Phala and Nibbāna, so also, am I filled with longing for you.

My dear one, just as medicine cures the disease of a patient, food relieves the hunger of a starving person; just as water extinguishes burning fire, so also let your love soothe my loving heart.

My dear! Just as a mighty elephant oppressed with heat plunges into the lake that is full of cool water and fragrant lotus, so also do I wish to rest in your bosom.

My dear! Just as an elephant overwhelmed by sexual urge loses his reason and becomes uncontrollable, so also do I, overwhelmed with love for you and your pair of exguisite thighs, lose my reason.

My dear! My mind is disturbed and is deeply attached to you, like a fish that has swallowed the hook, I cannot free myself from my love for you.

My dear, who has a pair of exguilsite thighs! Please put your arms around me.

My dear who is in the habit of glancing with enticing eyes! Put your arms around me. My dear, the possessor of five kinds of exguilsite beauty. Please embrace me. I am yearning for this warm embrace of yours.

My dear! In the beginning my love for you was not much. But, just as the merit earned as a result of making an offering to an Arahat increases boundlessly, so also, my love for you, like hair with curling tips, grew boundlessly.

My dear, the possessor of all kinds of beauty! May all the good deeds of making offerings to the Arahats, who are unperturbed (by the vicisstitudes of life), who are full of forbearance, bring about our union.

My dear, the possessor of all five kinds of beauty! May all the merit which I have earned on earth bring about our union.

My dear Sūriyavacchasā! Just as the Bhagavā' of the Sakyan clan, searched for the Deathless Nibbāna, with one pointedness of concentration in jhāna, with wisdom and mindfulness, so also have 1 searched for you.

My dear, the possessor of exguisite beauty! Just as the Muni rejoiced in having attained the Noble Enlightenment, so also may I rejoice in being together with you.

My dear Sūriyavacchasā! If Sakka, King of the Tāvatimsā devas, should grant me any wish, the only wish I will make, will certainly be to have you. My love for you is so steadfast.

O Wise One! I deeply bow to your father who is like a freshly blooming Sal tree for having such an excellent daughter".

၃၄၈။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ပဉ္စသိခနတ်သားသည် ဗေလုဝပဏ္ဍုမည်သော စောင်းကိုတီးလေ၏၊ ဘုရားနှင့်စပ်သော တရားနှင့်စပ်သော သံဃာနှင့်စပ်သော ရဟန္တာတို့နှင့်စပ်သော ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ဂီတ်ဂါထာတို့ကိုလည်း သီဆို၏-

"ချစ်နှမ သူရိယဝစ္ဆသာ အကြင်နတ်မင်းကြောင့် ကောင်းခြင်းအင်္ဂါ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၍ ငါ့အား နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည့် သင်သည် ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပေ၏၊ သင်၏ ဖခင် ထိုတိမ္ဗရုသကနတ်မင်းကို ငါရှိခိုးပါ၏။ ပြိုးပြိုးပြက် အရောင်ထွက်သော ချစ်နှမ၊ ချွေးထွက်နေသူတို့သည် လေအေးကို နှစ်သက်သကဲ့သို့၊ ရေငတ်နေသူတို့သည် ရေအေးကို နှစ်သက်သကဲ့သို၊ ရဟန္တာတို့သည် (လောကုတ္တရာ) တရားကို နှစ်သက်တော်မူသကဲ့သို့၊ ငါသည် သင့်ကို ချစ်ကြိုက်လျက် ရှိပါ၏။ (ချစ်နှမ) ဆေးသည် သူနာ၏ ရောဂါကို ငြိမ်းစေသကဲ့သို့၊ အစာသည် ငတ်မွတ်နေသူ၏ ဆာလောင်ခြင်းကို ငြိမ်းစေသကဲ့သို့၊ တောက်လောင်နေသော မီးကို ရေဖြင့် ငြိမ်းစေသကဲ့သို့၊ ငါ၏ အချစ်မီးကို ငြိမ်းစေပါလော့။ (ချစ်နှမ) အလွန်ပူအိုက်သော ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ကြာဝတ်မှုန်ပြွမ်းလျက် အေးမြသော ရေရှိသည့် ရေကန်ထဲသို့ (သက်ဆင်းသကဲ့သို့) ငါသည် သင်၏ ရင်ခွင်ထဲသို့ သက်ဆင်းလိုပါ၏။ (ချစ်နှမ) ချွန်းအုပ်မရအောင် အမုန်ကျနေသော ဆင်သည် လှံလျှင် လှံမကို ငါနိုင်ပြီဟု မာန်ယစ်လျက် မည်သည့်အကြောင်းကိုမျှ မသိသကဲ့သို့၊ လက္ခဏာနှင့် ညီညွတ်သည့် ပေါင်ရှိသော သင်နှမကြောင့် အချစ်မာန်ယစ်မူးနေသော ငါသည် မည်သည့်အကြောင်းကိုမျှ မသိတော့ပါ။ (ချစ်နှမ) ငါ၏ စိတ်သည် သင်နှမအပေါ်၌ တစ်ဖက်သတ် တိမ်းညွတ်လျက် စွဲမက်နေချေပြီ၊ ငါးများချိတ်ကို မျိုမိသော ငါးကဲ့သို့ပင် (ငါ၏စိတ်ကို) ပြန်လည် ဆုတ်နစ်စေရန် မစွမ်းနိုင်တော့ပါ။ တင့်တယ်သော ပေါင်ရှိသော ချစ်နှမ၊ ငါ့ကို ဖက်လှည့်ပါလော့။ မခို့တရို့ ကြည့် လေ့ရှိသော ချစ်နှမ၊ ငါ့ကို ဖက်လှည့်ပါလော့။ ကောင်းခြင်းလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ချစ်နှမ၊ ငါ့ကို ဖက်လှည့်ပါလော့။ ဤသို့ ဖက်ခြင်းကို ငါသည် အလွန်ပင် တောင့်တလျက် ရှိပါ၏။ (ချစ်နှမ) ငါ၏ ချစ်ခင်တပ်မက်မှုသည် ပကတိအားဖြင့် အနည်းငယ်မျှဖြစ်သော်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ လှူဒါန်းခြင်းဒါန စေတနာသည် အတိုင်းမသိ တိုးပွားသကဲ့သို့၊ အဖျားကော့သော ဆံပင်ရှိသည့် သင်နှမ၌ ငါ၏ ချစ်ခင်တပ်မက်မှုသည် အမျိုးမျိုး တိုးပွါး ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိပါ၏။ အလုံးစုံသော ကောင်းခြင်းငါးဖြာ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ချစ်နှမ၊ သည်း ခံခြင်းစသည့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၌ ပြုခဲ့သော ငါ၏ ကောင်းမှု ဟူသမျှသည် သင်နှမနှင့် အတူအကျိုးပေးပါ စေသတည်း။ အလုံးစုံသော ကောင်းခြင်းငါးဖြာ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ချစ်နှမ၊ ဤမြေ ပြင်၌ ငါပြုထားသော ကောင်းမှုဟူသမျှသည် သင်နှမနှင့် အတူ အကျိုးပေးပါစေ သတည်း။ (ချစ်နှမ) သူရိယဝစ္ဆသာ၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန်ဖြင့် တစ်စိတ် ထည်းရှိလျက်သတိ ပညာနှင့် ယှဉ်လျက် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ရှာသကဲ့သို့၊ ငါသည် သင့်ကို ရှာ၍ နေပါ၏။ ကောင်းခြင်း လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ချစ်နှမ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်သော သမ္ဗောဓိဉာဏ်သို့ရောက်၍ ဝမ်းမြောက်တော်မူသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ငါသည် သင်နှင့် ပေါင်းသင်းရသည် ဖြစ်၍ဝမ်းမြောက်ရပါစေသား။ (ချစ်နှမ) သူရိယဝစ္ဆသာ၊ တာဝတိံသာနတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ငါ့အား လိုရာဆုကိုပေးခဲ့လျှင် ငါသည် သင်နှမကိုသာ တောင်းယူပါအံ့၊ ငါ၏ ချစ်ကြိုက်ခြင်းသည် ဤမျှလောက် ခိုင်မြဲလျက်ရှိပါ၏။ လိမ္မာရေးခြားရှိလှပေသော ချစ်နှမ၊ ဤသို့ ကောင်းခြင်း လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ သည့်သမီးရတနာရှိသော၊ ပွင့်သစ်စ အင်ကြင်းပင်သဖွယ် တင့်တယ်သော သင့် ဖခင် တိမ္ဗရုသကနတ်မင်းကြီးကို ဦးညွတ်ရှိခိုးပါ၏"ဟု (သီဆို၏)။

349. Evaṃ vutte bhagavā pañcasikhaṃ gandhabbadevaputtaṃ etadavoca – ‘‘saṃsandati kho te, pañcasikha, tantissaro gītassarena, gītassaro ca tantissarena; na ca pana [neva pana (syā.)] te pañcasikha, tantissaro gītassaraṃ ativattati, gītassaro ca tantissaraṃ. Kadā saṃyūḷhā pana te, pañcasikha, imā gāthā buddhūpasañhitā dhammūpasañhitā saṅghūpasañhitā arahantūpasañhitā kāmūpasañhitā’’ti? ‘‘Ekamidaṃ, bhante, samayaṃ bhagavā uruvelāyaṃ viharati najjā nerañjarāya tīre ajapālanigrodhe paṭhamābhisambuddho . Tena kho panāhaṃ, bhante, samayena bhaddā nāma sūriyavacchasā timbaruno gandhabbaraññо dhītā, tamabhikaṅkhāmi. Sā kho pana, bhante, bhaginī parakāminī hoti; sikhaṇḍī nāma mātalissa saṅgāhakassa putto, tamabhikaṅkhati. Yato kho ahaṃ, bhante, taṃ bhaginiṃ nālatthaṃ kenaci pariyāyena. Athāhaṃ beluvapaṇḍuvīṇaṃ ādāya yena timbaruno gandhabbaraññо nivesanaṃ tenupasaṅkamiṃ; upasaṅkamitvā beluvapaṇḍuvīṇaṃ assāvesiṃ, imā ca gāthā abhāsiṃ buddhūpasañhitā dhammūpasañhitā saṅghūpasañhitā arahantūpasañhitā kāmūpasañhitā –

‘‘Vande te pitaraṃ bhadde, timbaruṃ sūriyavacchase;

Yena jātāsi kalyāṇī, ānandajananī mama. …pe…

Sālaṃva na ciraṃ phullaṃ, pitaraṃ te sumedhase;

Vandamāno namassāmi, yassā setādisī pajā’’ti.

‘‘Evaṃ vutte, bhante, bhaddā sūriyavacchasā maṃ etadavoca – ‘na kho me, mārisa, so bhagavā sammukhā diṭṭho api ca sutoyeva me so bhagavā devānaṃ tāvatiṃsānaṃ sudhammāyaṃ sabhāyaṃ upanaccantiyā. Yato kho tvaṃ, mārisa, taṃ bhagavantaṃ kittesi, hotu no ajja samāgamo’ti. Soyeva no, bhante, tassā bhaginiyā saddhiṃ samāgamo ahosi. Na ca dāni tato pacchā’’ti.
၃၄၉. ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘သံသန္ဒတိ ခေါ တေ၊ ပဉ္စသိခ၊ တန္တိဿရော ဂီတဿရေန၊ ဂီတဿရော စ တန္တိဿရေန; န စ ပန [နေဝ ပန (သျာ.)] တေ ပဉ္စသိခ၊ တန္တိဿရော ဂီတဿရံ အတိဝတ္တတိ၊ ဂီတဿရော စ တန္တိဿရံ။ ကဒါ သံယူဠှာ ပန တေ၊ ပဉ္စသိခ၊ ဣမာ ဂါထာ ဗုဒ္ဓူပသံဟိတာ ဓမ္မူပသံဟိတာ သင်္ဃူပသံဟိတာ အရဟန္တူပသံဟိတာ ကာမူပသံဟိတာ’’တိ? ‘‘ဧကမိဒံ၊ ဘန္တေ၊ သမယံ ဘဂဝါ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရတိ နဇ္ဇာ နေရဉ္ဇရာယ တီရေ အဇပါလနိဂြောဓေ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ တေန ခေါ ပနာဟံ၊ ဘန္တေ၊ သမယေန ဘဒ္ဒါ နာမ သူရိယဝစ္ဆသာ တိမ္ဗရုနော ဂန္ဓဗ္ဗရညော ဓီတာ၊ တမဘိကင်္ခါမိ။ သာ ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ ဘဂိနီ ပရကာမိနီ ဟောတိ; သိခဏ္ဍီ နာမ မာတလိဿ သင်္ဂါဟကဿ ပုတ္တော၊ တမဘိကင်္ခတိ။ ယတော ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ တံ ဘဂိနိံ နာလတ္ထံ ကေနစိ ပရိယာယေန။ အထာဟံ ဗေလုဝပဏ္ဍုဝီဏံ အာဒါယ ယေန တိမ္ဗရုနော ဂန္ဓဗ္ဗရညော နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဗေလုဝပဏ္ဍုဝီဏံ အဿာဝေသိံ၊ ဣမာ စ ဂါထာ အဘာသိံ ဗုဒ္ဓူပသံဟိတာ ဓမ္မူပသံဟိတာ သင်္ဃူပသံဟိတာ အရဟန္တူပသံဟိတာ ကာမူပသံဟိတာ –

‘‘ဝန္ဒေ တေ ပိတရံ ဘဒ္ဒေ၊ တိမ္ဗရုံ သူရိယဝစ္ဆသေ။

ယေန ဇာတာသိ ကလျာဏီ၊ အာနန္ဒဇနနီ မမ။ ။ပေ.။

သာလံဝ န စိရံ ဖုလ္လံ၊ ပိတရံ တေ သုမေဓသေ။

ဝန္ဒမာနော နမဿာမိ၊ ယဿာ သေတာဒိသီ ပဇာ’’တိ။

‘‘ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ဘန္တေ၊ ဘဒ္ဒါ သူရိယဝစ္ဆသာ မံ ဧတဒဝေါစ – ‘န ခေါ မေ၊ မာရိသ၊ သော ဘဂဝါ သမ္မုခါ ဒိဋ္ဌော အပိ စ သုတောယေဝ မေ သော ဘဂဝါ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ ဥပနစ္စန္တိယာ။ ယတော ခေါ တွံ၊ မာရိသ၊ တံ ဘဂဝန္တံ ကိတ္တေသိ၊ ဟောတု နော အဇ္ဇ သမာဂမော’တိ။ သောယေဝ နော၊ ဘန္တေ၊ တဿာ ဘဂိနိယာ သဒ္ဓိံ သမာဂမော အဟောသိ။ န စ ဒါနိ တတော ပစ္ဆာ’’တိ။
349.When thus sung, the Bhagavā said to Pañcasikha of the Gandhabba devas thus: "Pañcasikha, the sound of the lute is in harmony with the (sound of) the singing, and the singing is in harmony with the sound of the lute. The sound of your lute does not overwhelm the sound of the singing, and the sound of the singing too does not overwhelm the sound of the lute. Pañcasikha, when did you compose these verses pertaining to the Buddha, the Dhamma, the Samgha, the Arahats and the sensual pleasures?"

"Venerable Sir, at one time the Bhagavā was staying under the Ajapāla banyan tree on (the bank) of the Neranjara rivēer in the Uruveēla wood, just after attaining the Enlightenment. Venerable Sir, at that time I was in love with Suriyavacchasā, also called Bhaddā, the daughter of Timbarū, King of Gandhabba devas. But, Venerable Sir, that girl loved another. She was in love with Sikhaṇdi, son of charioteer Mātali.”

"Venerable Sir, when I could not get that girl by any means, I took my lute Beluvapaṇndu and went to the residence of Timbarū, King of the Gandhabba devas. Having got there, I played the lute,

and sang these verses pertaining to the Buddha, the Dhamma, the Samgha, the Arahats, and sensual pleasures”.

"My dear Suriyavacchasā! You are a possessor of exquisite beauty. You have captivated my heart. I bow deeply to your father Timbarū who has caused you to be born ...p...

O Wise One! I deeply bow to your father Timbarū who is like a freshly blooming Sāl tree for having such an excellent daughter”.

Venerable Sir, when this was sung Bhadda Sūriyavacchasā said to me thus: 'Sir, I have not personally seen that Bhagavā. But I have heard about that Bhagavā when I was dancing at the Sudhammā Assembly hall of the Tāvatimsā devas. Sir, because you have praised that Bhagavā, let there be an intimate meeting between us today'. Venerable Sir, that was the only time I had an intimate meeting with that girl. From that time up to now there has been no such meeting”.

၃၄၉။ ဤသို့ (စောင်းတီး၍ သီချင်း) ဆိုသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ပဉ္စသိခဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

"ပဉ္စသိခ သင်၏ စောင်းသံသည် သီချင်းသံနှင့် ကိုက်ညီပေ၏၊ သီချင်းသံသည်လည်း စောင်းသံနှင့်ကိုက် ညီပေ၏၊ သင်၏ စောင်းသံသည် သီချင်းသံကို မလွန်ပေ၊ သီချင်းသံသည်လည်း စောင်းသံကိုမလွန်ပေ။ ပဉ္စသိခ သင်သည် ဘုရားနှင့်စပ်သော တရားနှင့်စပ်သော သံဃာနှင့်စပ်သော ရဟန္တာတို့နှင့်စပ်သော ကာမဂုဏ် နှင့်စပ်သော ဤဂါထာတို့ကို အဘယ်အခါက သီကုံးထားသနည်း"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ရတော်မူပြီးကာစ ဥရုဝေလတောနေရဥ္စရာ မြစ်ကမ်းပါးအနီး အဇပါလပညောင်ပင်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူလျက် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် တိမ္ဗရုဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းကြီး၏သမီး ဘဒ္ဒါမည်သော သူရိယဝစ္ဆသာကိုချစ်ကြိုက်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုသူငယ်မသည်ကား ရထားထိန်း မာတလိ၏သား သိခဏ္ဍီမည်သောအခြားသူကို ချစ်ကြိုက်နေပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူရိယဝစ္ဆသာကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မရနိုင်သောအခါ ဗေလုဝ ပဏ္ဍုစောင်းကို ယူ၍ တိမ္ဗရုဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းကြီး၏ ဗိမာန်သို့ ချဉ်းကပ်လျက် ဗေလုဝပဏ္ဍုစောင်းကို တီးခဲ့ပါ၏၊ ဘုရားနှင့် စပ်သော တရားနှင့်စပ်သော သံဃာနှင့်စပ်သော ရဟန္တာတို့နှင့်စပ်သော ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ဤဂါထာတို့ကို သီဆိုခဲ့ပါ၏-

"ချစ်နှမ သူရိယဝစ္ဆသာ၊ အကြင်နတ်မင်းကြောင့် ကောင်းခြင်းအင်္ဂါ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၍ ငါ့အားနှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည့် သင်သည် ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပေ၏၊ သင်၏ ဖခင်ထိုတိမ္ဗရုသကနတ်မင်းကို ငါရှိခိုးပါ၏။ပ။ လိမ္မာရေးခြားရှိလှပေသော ချစ်နှမ၊ ဤသို့ ကောင်းခြင်း လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ သည့်သမီးရတနာရှိသော၊ ပွင့်သစ်စ အင်ကြင်းပင်သဖွယ် တင့်တယ်သော သင့်ဖခင် တိမ္ဗရုသက နတ်မင်းကြီးကိုဦးညွှတ်ရှိခိုးပါ၏"ဟု (သီဆို၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့သီဆိုအပ်သည်ရှိသော် ဘဒ္ဒါမည်သော သူရိယဝစ္ဆသာသည် အကျွန်ုပ်အားဤစကားကို ဆိုပါ၏-

"အရှင် အကျွန်ုပ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို မျက်မှောက်မဖူးမြော်ရသေးပါ၊ သို့သော်လည်းတာဝတိံသာ နတ်သားတို့၏ သုဓမ္မာသဘင်၌ အကျွန်ုပ် ကနေစဉ် ထိုမြတ်စွာဘုရားအကြောင်းကို ကြားခဲ့ရပါသည်၊ အရှင် သင်သည် ထို မြတ်စွာဘုရားကို ပြောဆိုချီးကျူးသည့်အတွက် ယနေ့ အကျွန်ုပ်တို့အားပေါင်းဆုံမိခြင်း ဖြစ်ပါစေလော့"ဟု (ဆိုပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသူငယ်မနှင့်အတူ ထိုမျှသာ ပေါင်းဆုံခဲ့ရပါ၏။ ထိုမှ နောက်၌ ယခုတိုင်အောင် မ ပေါင်းဆုံရတော့ပါဟု (လျှောက်၏)။

Sakkūpasaṅkama သက္ကူပသင်္ကမ

(2) The Approach of Sakka သိကြားမင်း ချဉ်းကပ်ခြင်း

350. Atha kho sakkassa devānamindassa etadahosi – ‘‘paṭisammodati pañcasikho gandhabbadevaputto bhagavatā, bhagavā ca pañcasikhenā’’ti. Atha kho sakko devānamindo pañcasikhaṃ gandhabbadevaputtaṃ āmantesi – ‘‘abhivādehi me tvaṃ, tāta pañcasikha, bhagavantaṃ – ‘sakko, bhante, devānamindo sāmacco saparijano bhagavato pāde sirasā vandatī’ti’’. ‘‘Evaṃ bhaddantavā’’ti kho pañcasikho gandhabbadevaputto sakkassa devānamindassa paṭissutvā bhagavantaṃ abhivādeti – ‘‘sakko, bhante, devānamindo sāmacco saparijano bhagavato pāde sirasā vandatī’’ti. ‘‘Evaṃ sukhī hotu, pañcasikha, sakko devānamindo sāmacco saparijano; sukhakāmā hi devā manussā asurā nāgā gandhabbā ye caññe santi puthukāyā’’ti.
၃၅၀. အထ ခေါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ – ‘‘ပဋိသမ္မောဒတိ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတာ၊ ဘဂဝါ စ ပဉ္စသိခေနာ’’တိ။ အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ – ‘‘အဘိဝါဒေဟိ မေ တွံ၊ တာတ ပဉ္စသိခ၊ ဘဂဝန္တံ – ‘သက္ကော၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမစ္စော သပရိဇနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီ’တိ’’။ ‘‘ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ’’တိ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိဿုတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတိ – ‘‘သက္ကော၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမစ္စော သပရိဇနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီ’’တိ။ ‘‘ဧဝံ သုခီ ဟောတု၊ ပဉ္စသိခ၊ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သာမစ္စော သပရိဇနော; သုခကာမာ ဟိ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ’’တိ။
350.Then Sakka, King of the devas, thought: Pañcasikha of the Gandhabba devas has exchanged glad greetings with the Exalted One. Then Sakka King of the devas said to Pañcasikha of the Gandhabba devas: "Dear Pañcasikha go to the Bhagavā and respectfully say: "Venerable Sir, Sakka, King of the devas, with his ministers and attending retinue, pays homage at the feet of the Bhagavā'."

Replying: 'Very well, Sir,' to Sakka, King of the devas, Pañcasikha of the Gandhabba devas respectfully said to the Bhagavā: *"Venerable Sir, Sakka, King of devas with his ministers and attendant retinue, pays homage at the feet of the Bhagavā". (The Buddha replied):' Very well, Pañcasikha, may happiness be to Sakka, King of the devas, and his ministers and his attendant retinue. Happiness is indeed desired by devas, humans, asurās, nāgas, gandhabbas and hosts of other beings".
၃၅၀။ ထိုအခါ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းအား "ပဉ္စသိခ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဆိုလျက် ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပဉ္စသိခနှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဆိုလျက် ရှိ၏"ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ပဉ္စသိခဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားကို မိန့်ဆို၏-

"အမောင်ပဉ္စသိခ သင်သည် ငါ၏ စကားကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ပါလော့ 'အသျှင်ဘုရားနတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် အမတ်နှင့်တကွ အခြံအရံပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားအားခြေတော် ဦးခိုက်ရှိခိုးပါ၏' ဟူ၍ လျှောက်ပါလော့"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"ကောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်း"ဟု ပဉ္စသိခဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားသည် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းအားဝန်ခံ၍ မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်၏။ "အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် အမတ်နှင့်တကွ အခြံအရံ ပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားအား ခြေတော်ဦးခိုက် ရှိခိုးပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ပဉ္စသိခ ကောင်းပြီ၊ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် အမတ်နှင့်တကွ အခြံအရံပရိသတ်နှင့်တကွချမ်းသာ ပါစေသတည်း။ နတ်, လူ, အသူရာ, နဂါး, ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အခြားသောသတ္တဝါ အများတို့သည်လည်းကောင်း ချမ်းသာကို အလိုရှိကြသည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေ၏ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

351. Evañca pana tathāgatā evarūpe mahesakkhe yakkhe abhivadanti. Abhivadito sakko devānamindo bhagavato indasālaguhaṃ pavisitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Devāpi tāvatiṃsā indasālaguhaṃ pavisitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhaṃsu. Pañcasikhopi gandhabbadevaputto indasālaguhaṃ pavisitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi.

Tena kho pana samayena indasālaguhā visamā santī samā samapādi, sambādhā santī urundā [uruddā (ka.)] samapādi, andhakāro guhāyaṃ antaradhāyi, āloko udapādi yathā taṃ devānaṃ devānubhāvena.
၃၅၁. ဧဝဉ္စ ပန တထာဂတာ ဧဝရူပေ မဟေသက္ခေ ယက္ခေ အဘိဝဒန္တိ။ အဘိဝဒိတော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဣန္ဒသာလဂုဟံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဒေဝါပိ တာဝတိံသာ ဣန္ဒသာလဂုဟံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ပဉ္စသိခေါပိ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဣန္ဒသာလဂုဟံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန ဣန္ဒသာလဂုဟာ ဝိသမာ သန္တီ သမာ သမပါဒိ၊ သမ္ဗာဓာ သန္တီ ဥရုန္ဒာ [ဥရုဒ္ဒာ (က.)] သမပါဒိ၊ အန္ဓကာရော ဂုဟာယံ အန္တရဓာယိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ ယထာ တံ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝေန။
351.The Tathāgatas (usually) greet such powerful Yakkhas (devas) in this way. After the Bhagavā's greeting, Sakka, King of the devas entered the Indasāla cave, paid homage to the Bhagavā and stood at a suitable place. The Tāvatimsā devas too entered the Indasāla cave, paid homage to the Bhagavā and stood at a suitable place. Paūcasikha of the Gandhabba devas also entered the Indasāla cave, paid homage to the Bhagavā and stood at a suitable place.

At that time, although the Indasāla cave was (originally) uneven, it became even and smooth; although it was (originally) narrow, it became spacious. The darkness in the cave vanished and light appeared, due to the celestial power of the devas.
၃၅၁။ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သဘောရှိသော တန်ခိုးကြီးနတ်တို့ကို ဤသို့ပင် မိန့်ဆိုတော်မူလေ့ရှိကုန်၏။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ဆိုတော်မူသည်ရှိသော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ဣန္ဒသာလဂူသို့ဝင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်၏။ တာဝတိံသာနတ်တို့သည်လည်း ဣန္ဒသာလဂူသို့ ဝင်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကုန်၏။ပဉ္စသိခဂန္ဓဗ္ဗ နတ်သားသည်လည်း ဣန္ဒသာလဂူသို့ ဝင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်၏။

ထိုစဉ်အခါ ဣန္ဒသာလဂူသည် မညီမညာဖြစ်ပါလျက် ညီညာလာ၏၊ ကျဉ်းမြောင်းသည်ဖြစ်ပါလျက်ကျယ်ဝန်းလာ၏၊ နတ်တို့၏အရောင်ဖြင့် ဂူတွင်း၌ အမိုက်မှောင်ကွယ်ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

352. Atha kho bhagavā sakkaṃ devānamindaṃ etadavoca – ‘‘acchariyamidaṃ āyasmato kosiyassa, abbhutamidaṃ āyasmato kosiyassa tāva bahukiccassa bahukaraṇīyassa yadidaṃ idhāgamana’’nti. ‘‘Cirapaṭikāhaṃ, bhante, bhagavantaṃ dassanāya upasaṅkamitukāmo; api ca devānaṃ tāvatiṃsānaṃ kehici kehici [kehici (syā.)] kiccakaraṇīyehi byāvaṭo; evāhaṃ nāsakkhiṃ bhagavantaṃ dassanāya upasaṅkamituṃ. Ekamidaṃ, bhante, samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati salaḷāgārake. Atha khvāhaṃ, bhante, sāvatthiṃ agamāsiṃ bhagavantaṃ dassanāya. Tena kho pana, bhante, samayena bhagavā aññatarena samādhinā nisinno hoti, bhūjati [bhuñjatī ca (sī. pī.), bhujagī (syā.)] ca nāma vessavaṇassa mahārājassa paricārikā bhagavantaṃ paccupaṭṭhitā hoti, pañjalikā namassamānā tiṭṭhati. Atha khvāhaṃ, bhante, bhūjatiṃ etadavocaṃ – ‘abhivādehi me tvaṃ, bhagini, bhagavantaṃ – ‘‘sakko, bhante, devānamindo sāmacco saparijano bhagavato pāde sirasā vandatī’’ti. Evaṃ vutte, bhante, sā bhūjati maṃ etadavoca – ‘akālo kho, mārisa, bhagavantaṃ dassanāya; paṭisallīno bhagavā’ti. ‘Tena hī, bhagini, yadā bhagavā tamhā samādhimhā vuṭṭhito hoti, atha mama vacanena bhagavantaṃ abhivādehi – ‘‘sakko, bhante, devānamindo sāmacco saparijano bhagavato pāde sirasā vandatī’’ti. Kacci me sā, bhante, bhaginī bhagavantaṃ abhivādesi? Sarati bhagavā tassā bhaginiyā vacana’’nti? ‘‘Abhivādesi maṃ sā, devānaminda, bhaginī, sarāmahaṃ tassā bhaginiyā vacanaṃ. Api cāhaṃ āyasmato nemisaddena [cakkanemisaddena (syā.)] tamhā samādhimhā vuṭṭhito’’ti. ‘‘Ye te, bhante, devā amhehi paṭhamataraṃ tāvatiṃsakāyaṃ upapannā, tesaṃ me sammukhā sutaṃ sammukhā paṭiggahitaṃ – ‘yadā tathāgatā loke uppajjanti arahanto sammāsambuddhā, dibbā kāyā paripūrenti, hāyanti asurakāyā’ti. Taṃ

me idaṃ, bhante, sakkhidiṭṭhaṃ yato tathāgato loke uppanno arahaṃ sammāsambuddho, dibbā kāyā paripūrenti, hāyanti asurakāyāti.

၃၅၂. အထ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘အစ္ဆရိယမိဒံ အာယသ္မတော ကောသိယဿ၊ အဗ္ဘုတမိဒံ အာ
ယသ္မတော ကောသိယဿ တာဝ ဗဟုကိစ္စဿ ဗဟုကရဏီယဿ ယဒိဒံ ဣဓာဂမန’’န္တိ။ ‘‘စိရပဋိကာဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂ
ဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုကာမော; အပိ စ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ကေဟိစိ ကေဟိစိ [ကေဟိစိ (သျာ.)] ကိစ္စကရ
ဏီယေဟိ ဗျာဝဋော; ဧဝါဟံ နာသက္ခိံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။ ဧကမိဒံ၊ ဘန္တေ၊ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိ
ဟရတိ သလဠာဂါရကေ။ အထ ခွာဟံ၊ ဘန္တေ၊ သာဝတ္ထိံ အဂမာသိံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။ တေန ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ သမ
ယေန ဘဂဝါ အညတရေန သမာဓိနာ နိသိန္နော ဟောတိ၊ ဘူဇတိ [ဘုဉ္ဇတီ စ (သီ. ပီ.)၊ ဘုဇဂီ (သျာ.)] စ နာမ ဝေဿ
ဝဏဿ မဟာရာဇဿ ပရိစာရိကာ ဘဂဝန္တံ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ ပဉ္ဇလိကာ နမဿမာနာ တိဋ္ဌတိ။ အထ ခွာဟံ၊ ဘန္
တေ၊ ဘူဇတိံ ဧတဒဝေါစံ – ‘အဘိဝါဒေဟိ မေ တွံ၊ ဘဂိနိ၊ ဘဂဝန္တံ – ‘‘သက္ကော၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမစ္စော သပ
ရိဇနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီ’’တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ဘန္တေ၊ သာ ဘူဇတိ မံ ဧတဒဝေါစ – ‘အကာလော ခေါ၊
မာရိသ၊ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ; ပဋိသလ္လီနော ဘဂဝါ’တိ။ ‘တေန ဟိ၊ ဘဂိနိ၊ ယဒါ ဘဂဝါ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌိတော
ဟောတိ၊ အထ မမ ဝစနေန ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေဟိ – ‘‘သက္ကော၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမစ္စော သပရိဇနော ဘဂဝ
တော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီ’’တိ။ ကစ္စိ မေ သာ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂိနီ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေသိ? သရတိ ဘဂဝါ တဿာ ဘဂိနိ
ယာ ဝစန’’န္တိ? ‘‘အဘိဝါဒေသိ မံ သာ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဘဂိနီ၊ သရာမဟံ တဿာ ဘဂိနိယာ ဝစနံ။ အပိ စာဟံ အာယသ္မ
တော နေမိသဒ္ဒေန [စက္ကနေမိသဒ္ဒေန (သျာ.)] တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌိတော’’တိ။ ‘‘ယေ တေ၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါ အမှေဟိ
ပဌမတရံ တာဝတိံသကာယံ ဥပပန္နာ၊ တေသံ မေ သမ္မုခါ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ – ‘ယဒါ တထာဂတာ လောကေ ဥ
ပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဒိဗ္ဗာ ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာ’တိ။ တံ မေ ဣဒံ၊ ဘန္တေ၊ သက္ခိဒိဋ္ဌံ
ယတော တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပန္နော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒိဗ္ဗာ ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာ
တိ။

352.Then the Bhagavā said to Sakka, King of the devas thus; “Wonderful and marvellous it is that you, Venerable Kosiya,! having so many affairs to attend to and so many things to do, should come here”.

"Venerable Sir, from long before I have desired to come and see the Bhagavā. But having been intent on some business or other among the Tāvatimsā devas, I had not been able to come and see the Bhagavā. Venerable Sir, at one time the Bhagavā was residing in the Salala Chamber at Sāvatthi. At that time, Venerable Sir, I went to Sāvatthi to see the Bhagavā. But at that very time the Bhagavā was absorbed in a certain jhāna. A handmaiden of the deva king Vessavana called Bhūjati, was present in attendance, standing in homage with upraised palms together. Then, Venerable Sir, I said to Bhūjati, "Deva maiden, respectfully say to the Bhagavā that Sakka, King of the devas, with (his) ministers and attending retinue, pays homage at the feet of the Bhagavā”. Venerable Sir, on this being said (by me), Bhūjati said to me, "Sir it is not the proper time to see the Bhagavā. The Bhagavā is in solitary seclusion”. "In that case deva maiden, when the Bhagavā rises from that jhānic absorption, respectfully say in homage to the Bhagavā that Sakka, King of the devas, with his ministers and attending retinue, makes obeisance at the feet of the Bhagavā”. "Venerable Sir, did that deva maiden convey my words of homage to the Bhagavā? Does the Bhagavā remember the words of that deva maiden?)”

"King of the devas, that deva maiden did convey your words to me, I do remember the words of that deva maiden. Actually, I had risen from that jhāna at the sound of the Venerable's chartot wheels”.

"Venerable Sir, I had heard and understood from these devas themselves who had reached the Tāvatimsā realm before us, that when the Homage Worthy, the Perfectly Self Enlightened Tathāgatas arise in the world, the number of devas increases and the number of asurās diminishes. And Venerable Sir, in this matter I myself have seen this from the time the Tathāgata, the Homage Worthy, the Perfectly Self Enlightened One, arose in the world, the number of devas have increased and the number of asurās have diminished'.

၃၅၂။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းအား "ပြုဖွယ်ကိစ္စ အလွန်များပါလျက် ကောသိယ အနွယ် အရှင်သိကြား၏ ဤအရပ်သို့ လာနိုင်ခြင်းသည် အံ့ဖွယ်ရှိပေ၏၊ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ပေ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လိုသည်မှာ ကာလကြာမြင့်ပါပြီ၊ သို့သော်လည်း တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အချို့အချို့သော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့၌ကြောင့်ကြစိုက်နေရပါသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်နိုင်ခဲ့ပါ။

အသျှင်ဘုရား အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် သလဠ္ဌဂန္ဓကုဋိ၌ နေတော်မူလျက်ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားပါ၏၊

--

အသျှင်ဘုရား ထိုစဉ်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ခုသော ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားနေတော်မူပါ၏။ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ မိဖုရား ဘူဇတီမည်သော နတ်သမီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို လက်အုပ်ချီမိုးရှိခိုးကာရပ်လျက် ဝတ်ပြုနေပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် ဘူဇတိနတ်သမီးအား ဤစကားကို ဆိုပါ၏-

"နတ်သမီး သင်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ငါ၏ စကားကို လျှောက်ပါလော့ 'အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏အရှင်သိကြားမင်းသည် အမတ်နှင့်တကွ အခြံအရံပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားကို ခြေတော် ဦးခိုက်ရှိခိုးပါ၏' ဟူ၍ လျှောက်ပါလော့"ဟု (ဆိုပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသော် ထိုဘူဇတိနတ်သမီးသည် အကျွန်ုပ်အား "အရှင်သိကြားမင်းမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် အခါမဟုတ်ပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းလျက်ရှိပါသည်"ဟု ဆိုပါ၏။

နတ်သမီး သို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာဘုရား ထိုဖလသမာပတ်မှ ထတော်မူသောအခါ ငါ၏ စကားဖြင့်မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ပါလော့၊ "အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် အမတ်နှင့်တကွအခြံအရံ ပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားအား ခြေတော်ဦးခိုက် ရှိခိုးပါ၏ ဟူ၍ လျှောက်ပါလော့"ဟုမှာခဲ့ ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း ထိုနတ်သမီးသည် အကျွန်ုပ်၏ စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်သမီး၏ စကားကို သတိရတော်မူပါ၏လောဟု လျှောက်၏။

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ထိုနတ်သမီးသည် ငါ့ကို လျှောက်ပါ၏၊ ထိုနတ်သမီး၏ စကားကိုငါသတိရပါ၏၊ စင်စစ်သော်ကား အရှင်သိကြား၏ ရထားဘီးသံဖြင့်ပင် ထိုသမာပတ်မှ ငါထပေ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့ထက် အလျင်စောစွာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်နေကြသော ထိုနတ် တို့၏မျက်မှောက်၌ ဤသို့ အကျွန်ုပ် ကြားနာ သိမှတ်ခဲ့ရပါသည်၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတို့ ပွင့်တော်မူသော အခါအသူရာအပေါင်းတို့ ဆုတ်ယုတ်လျက် နတ်အပေါင်းတို့ ပြည့်နှက်စည်ကားကုန်၏ဟု (ကြားနာ သိမှတ်ခဲ့ရပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူသော အခါမှ စ၍ အသူရာ အပေါင်းတို့ဆုတ်ယုတ်လျက် နတ်အပေါင်းတို့ ပြည့်နှက် စည်ကားနေကြောင်းကို အကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ရပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

Gopakavatthu ဂေါပကဝတ္ထု
(3) The Story of Deva Gopakā ဂေါပကနတ်သား ဝတ္ထု

353. ‘‘Idheva, bhante, kapilavatthusmiṃ gopikā nāma sakyadhītā ahosi buddhe pasannā dhamme pasannā saṅghe pasannā sīlesu paripūrakārinī. Sā itthittaṃ [itthicittaṃ (syā.)] virājetvā purisattaṃ

[purisacittaṃ (syā.)] bhāvetvā kāyassa bhedā paraṃ maraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapannā. Devānaṃ tāvatiṃsānaṃ sahabyataṃ amhākaṃ puttattaṃ ajjhupagatā. Tatrapi naṃ evaṃ jānanti – ‘gopako devaputto, gopako devaputto’ti. Aññepi, bhante, tayo bhikkhū bhagavati brahmacariyaṃ caritvā hīnaṃ gandhabbakāyaṃ upapannā. Te pañcahi kāmaguṇehi samappitā samaṅgībhūtā paricārayamānā amhākaṃ upaṭṭhānaṃ āgacchanti amhākaṃ pāricariyaṃ. Te amhākaṃ upaṭṭhānaṃ āgate amhākaṃ pāricariyaṃ gopako devaputto paṭicodesi – ‘kutomukhā nāma tumhe , mārisā, tassa bhagavato dhammaṃ assuttha [āyuhittha (syā.)] – ahañhi nāma itthikā samānā buddhe pasannā dhamme pasannā saṅghe pasannā sīlesu paripūrakārinī itthittaṃ virājetvā purisattaṃ bhāvetvā kāyassa bhedā paraṃ maraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapannā, devānaṃ tāvatiṃsānaṃ sahabyataṃ sakkassa devānamindassa puttattaṃ ajjhupagatā. Idhāpi maṃ evaṃ jānanti ‘‘gopako devaputto gopako devaputto’ti. Tumhe pana, mārisā, bhagavati brahmacariyaṃ caritvā hīnaṃ gandhabbakāyaṃ upapannā. Duddiṭṭharūpaṃ vata, bho, addasāma, ye mayaṃ addasāma sahadhammike hīnaṃ gandhabbakāyaṃ upapanne’ti. Tesaṃ, bhante, gopakena devaputtena paṭicoditānaṃ dve devā diṭṭheva dhamme satiṃ paṭilabhiṃsu kāyaṃ brahmapurohitaṃ, eko pana devo kāme ajjhāvasi.

၃၅၃. ‘‘ဣဓေဝ၊ ဘန္တေ၊ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ ဂေါပိကာ နာမ သကျဓီတာ အဟောသိ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ ပသန္နာ သင်္ဃေ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနီ။ သာ ဣတ္ထိတ္တံ [ဣတ္ထိစိတ္တံ (သျာ.)] ဝိရာဇေတွာ ပုရိသတ္တံ [ပုရိသစိတ္တံ (သျာ.)] ဘာဝေတွာ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ။ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ အမှာကံ ပုတ္တတ္တံ အဇ္ဈုပဂတာ။ တတြာပိ နံ ဧဝံ ဇာနန္တိ – ‘ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော၊ ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော’တိ။ အညေပိ၊ ဘန္တေ၊ တယော ဘိက္ခူ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဟီနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နာ။ တေ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂီဘူတာ ပရိစာရယမာနာ အမှာကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ အမှာကံ ပါရိစရိယံ။ တေ အမှာကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတေ အမှာကံ ပါရိစရိယံ ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော ပဋိစောဒေသိ – ‘ကုတောမုခါ နာမ တုမှေ ၊ မာရိသာ၊ တဿ ဘဂဝတော ဓမ္မံ အဿုတ္ထ [အာယုဟိတ္ထ (သျာ.)] – အဟဉ္ဟိ နာမ ဣတ္ထိကာ သမာနာ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ ပသန္နာ သင်္ဃေ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနီ ဣတ္ထိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ ပုရိသတ္တံ ဘာဝေတွာ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ၊ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပုတ္တတ္တံ အဇ္ဈုပဂတာ။ ဣဓာပိ မံ ဧဝံ ဇာနန္တိ ‘‘ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော’တိ။ တုမှေ ပန၊ မာရိသာ၊ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဟီနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နာ။ ဒုဒ္ဒိဋ္ဌရူပံ ဝတ၊ ဘော၊ အဒ္ဒသာမ၊ ယေ မယံ အဒ္ဒသာမ သဟဓမ္မိကေ ဟီနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နေ’တိ။ တေသံ၊ ဘန္တေ၊ ဂေါပကေန ဒေဝပုတ္တေန ပဋိစောဒိတာနံ ဒွေ ဒေဝါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သတိံ ပဋိလဘိံသု ကာယံ ဗြဟ္မပုရောဟိတံ၊ ဧကော ပန ဒေဝေါ ကာမေ အဇ္ဈာဝသိ။

353. Venerable Sir, there was in this very country of Kapilavatthu, a daughter of the Sakyans, named Gopakā, who revered the Buddha, the Dhamma and the Samgha, and who observed fully the moral precepts. That princess, loathing the nature of womanhood, performed actions that would lead to rebirth as a man, and on the death and dissolution of her body, reached the happy realm of the Tāvatimsā devas, as a son of ours. There too, that deva was addressed as Gopakā Devaputta”. Venerable Sir, three others who were bhikkhus, in spite of practising the Noble Life of Purity under the Bhagavā, were reborn in the community of the Gandhabbas, the inferior devas. Fully and thoroughly enjoying the five kinds of sensual pleasures, they came to the assembly of the devas to entertain us. To those three Gandhabba devas who came to entertain us, Gopakā Devaputta reproved thus:

"Sir, where was your attention fixed and turned when you were listening to the Bhagavā's Teaching? Even though I was a woman, who revered the Buddha, the Dhamma and the Samgha and who observed the moral precepts, I loathed being a woman and performed actions leading to rebirth as a man. On the death and dissolution of my body, I have reached the happy realm of the Tāvatimsā devas, as a son of Sakka, King of the devas. Here too, I am being addressed as of Gopakā Devaputta".

“Sirs, as for you, in spite of practising the Noble Life of Purity under the Bhagavā, you have been reborn in the community of Gandhabba devas, the inferior devas. Sirs, it is a sorry sight for me to see, companions in the Noble Practice, in the community of the Gandhabbas, the inferior devas.”

“Venerable Sir, of those three Gandhabba devas who were reproved by Gopakā Devaputta, two regained mindfulness (of the first jhāna) in that very life and reached the brāhma realm, but one of them remained indulging in the enjoyment of the sensual pleasures.”.

၃၅၃။ အသျှင်ဘုရား ဤကပိလဝတ်ပြည်၌ပင်လျှင် ဘုရား တရား သံဃာ၌ ကြည်ညို၍ ငါးပါး သီလကိုစောင့်ထိန်းလေ့ရှိသည့် ဂေါပိကာမည်သော သာကီဝင်မင်းသမီးသည် ရှိပါ၏။ ထို (မင်းသမီး) သည်မိန်းမအဖြစ် (မိန်းမဘာဝ) ကို စက်ဆုပ်လျက် ယောကျ်ားဖြစ်ကြောင်းကို ဖြည့်ကျင့်၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် အကျွန်ုပ်တို့၏ သား အဖြစ်သို့ရောက်လာပါ၏။ ထို (တာဝတိံသာ နတ်ပြည်) ၌လည်း ထို (နတ်သား) ကို "ဂေါပကနတ်သားဂေါပကနတ်သား" ဟူ၍ ခေါ်ကြပါကုန် ၏။

အသျှင်ဘုရား အခြားရဟန်းသုံးပါးတို့သည်ကား မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ပါ လျက်ယုတ်နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်လာပါကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံ ပြည့်စုံစွာခံစား ပျော်ရွှင်လျက် အကျွန်ုပ်တို့အား ခစားဖျော်ဖြေရန် သုဓမ္မာ နတ်သဘင်သို့ လာရောက် ကြပါကုန်၏။

အကျွန်ုပ်တို့အား ခစားဖျော်ဖြေရန် လာရောက်သော ထိုနတ်တို့ကို ဂေါပကနတ်သားသည် (ဤသို့) သတိပေးပြောဆိုပါ၏။

"အသျှင်တို့ သင်တို့သည် အဘယ်ကို ဉာဏ်ဦးလှည့်၍ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာခဲ့ကြပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်သည်ကား ဘုရား, တရား, သံဃာ၌ ကြည်ညို၍ ငါးပါးသီလမျှကို စောင့်ထိန်းလေ့ရှိသည့် မိန်းမပင်ဖြစ်သော်လည်း မိန်းမအဖြစ် (မိန်းမဘာဝ) ကို စက်ဆုပ်လျက် ယောကျ်ားဖြစ်ကြောင်းကိုဖြည့်ကျင့်သဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း၏ သားအဖြစ်သို့ ရောက်လာပါ၏၊ ဤတာဝတိံသာနတ်ပြည်၌လည်းအကျွန်ုပ်ကို "ဂေါပကနတ်သား ဂေါပကနတ်သား" ဟူ၍ ခေါ်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်တို့ သင်တို့သည်ကား မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခဲ့ပါလျက် ယုတ်နိမ့် သောဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်လာရကုန်၏၊ အသျှင်တို့ တရားကျင့်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ယုတ်နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ် မျိုး၌ဖြစ်နေကြသည်တို့ကို မြင်ရကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့သည် မမြင်သင့်သော သဘောကို မြင်ရလေကုန်စွတကား"ဟု (သတိပေးပြောဆိုပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဂေါပကနတ်သားသည် သတိပေးပြောဆိုအပ်ကုန်သော ထိုနတ်သားသုံးယောက်တို့တွင်နတ်သားနှစ်ယောက်တို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် (ပဌမဈာန်) သတိကိုရလျက် ဗြဟ္မပုရောဟိတဘုံသို့ရောက်ကုန်၏၊ တစ်ယောက်သောနတ်သားသည်ကား ကာမဘုံ၌ပင် ပျော်၍ နေပါ၏။

354.“‘Upāsikā cakkhumato ahosiṃ,

Nāmampi mayhaṃ ahu ‘gopikā’ti;

Buddhe ca dhamme ca abhippasannā,

Saṅghañcupaṭṭhāsiṃ pasannacittā.

“‘Tasseva buddhassa sudhammatāya,

Sakkassa puttomhi mahānubhāvo;

Mahājutīko tidivūpapanno,

Jānanti maṃ idhāpi ‘gopako’ti.

‘‘Athaddasaṃ bhikkhavo diṭṭhapubbe,

Gandhabbakāyūpagate vasīne;

Imehi te gotamasāvakāse,

Ye ca mayaṃ pubbe manussabhūtā.

‘‘Annena pānena upaṭṭhahimhā,

Pādūpasaṅgayha sake nivesane;

Kutomukhā nāma ime bhavanto,

Buddhassa dhammāni paṭiggahesuṃ [buddhassa dhammaṃ na paṭiggahesuṃ (syā.)].

‘‘Paccattaṃ veditabbo hi dhammo,

Sudesito cakkhumatānubuddho;

Ahañhi tumheva upāsamāno,

Sutvāna ariyāna subhāsitāni.

‘‘Sakkassa puttomhi mahānubhāvo,

Mahājutīko tidivūpapanno;

Tumhe pana seṭṭhamupāsamānā,

Anuttaraṃ brahmacariyaṃ caritvā.

‘‘Hīnaṃ kāyaṃ upapannā bhavanto,

Anānulomā bhavatūpapatti;

Duddiṭṭharūpaṃ vata addasāma,

Sahadhammike hīnakāyūpapanne.

‘‘Gandhabbakāyūpagatā bhavanto,

Devānamāgacchatha pāricariyaṃ;

Agāre vasato mayhaṃ,

Imaṃ passa visesataṃ.

‘‘‘Itthī hutvā svajja pumomhi devo,

Dibbehi kāmehi samaṅgibhūto’;

Te coditā gotamasāvakena,

Saṃvegamāpādu samecca gopakaṃ.

‘‘‘Handa viyāyāma [vigāyāma (syā.), vitāyāma (pī.)] byāyāma [viyāyamāma (sī. pī.)],

Mā no mayaṃ parapessā ahumhā’;

Tesaṃ duve vīriyamārabhiṃsu,

Anussaraṃ gotamasāsanāni.

‘‘Idheva cittāni virājayitvā,

Kāmesu ādīnavamaddasaṃsu;

Te kāmasaṃyojanabandhanāni,

Pāpimayogāni duraccayāni.

‘‘Nāgova sannāni guṇāni [sandānaguṇāni (sī. pī.), santāni guṇāni (syā.)] chetvā,

Deve tāvatiṃse atikkamiṃsu;

Saindā devā sapajāpatikā,

Sabbe sudhammāya sabhāyupaviṭṭhā.

‘‘Tesaṃ nisinnānaṃ abhikkamiṃsu,

Vīrā virāgā virajaṃ karontā;

Te disvā saṃvegamakāsi vāsavo,

Devābhibhū devagaṇassa majjhe.

‘‘‘Imehi te hīnakāyūpapannā,

Deve tāvatiṃse abhikkamanti’;

Saṃvegajātassa vaco nisamma,

So gopako vāsavamajjhabhāsi.

‘‘‘Buddho janindatthi manussaloke,

Kāmābhibhū sakyamunīti ñāyati;

Tasseva te puttā satiyā vihīnā,

Coditā mayā te satimajjhalatthuṃ.

‘‘‘Tiṇṇaṃ tesaṃ āvasinettha [avasīnettha (pī.)] eko,

Gandhabbakāyūpagato vasīno;

Dve ca sambodhipathānusārino,

Devepi hīḷenti samāhitattā.

‘‘‘Etādisī dhammappakāsanettha,

Na tattha kiṃkaṅkhati koci sāvako;

Nitiṇṇaoghaṃ vicikicchachinnaṃ,

Buddhaṃ namassāma jinaṃ janindaṃ’.

‘‘Yaṃ te dhammaṃ idhaññāya,

Visesaṃ ajjhagaṃsu [ajjhagamaṃsu (syā.)] te;

Kāyaṃ brahmapurohitaṃ,

Duve tesaṃ visesagū.

‘‘Tassa dhammassa pattiyā,

Āgatamhāsi mārisa;

Katāvakāsā bhagavatā,

Pañhaṃ pucchemu mārisā’’ti.
၃၅၄.‘‘‘ဥပါသိကာ စက္ခုမတော အဟောသိံ၊

နာမမ္ပိ မယှံ အဟု ‘ဂေါပိကာ’တိ။

ဗုဒ္ဓေ စ ဓမ္မေ စ အဘိပ္ပသန္နာ၊

သင်္ဃဉ္စုပဋ္ဌာသိံ ပသန္နစိတ္တာ။

‘‘‘တဿေဝ ဗုဒ္ဓဿ သုဓမ္မတာယ၊

သက္ကသ ပုတ္တောမှိ မဟာနုဘာဝေါ။

မဟာဇုတီကော တိဒိဝူပပန္နော၊

ဇာနန္တိ မံ ဣဓာပိ ‘ဂေါပကော’တိ။

‘‘‘အထဒ္ဒသံ ဘိက္ခဝေါ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗေ၊

ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတေ ဝသီနေ။

ဣမေဟိ တေ ဂေါတမသာဝကာသေ၊

ယေ စ မယံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတာ။

‘‘‘အန္နေန ပါနေန ဥပဋ္ဌဟိမှာ၊

ပါဒူပသင်္ဂယှ သကေ နိဝေသနေ။

ကုတောမုခါ နာမ ဣမေ ဘဝန္တော၊

ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မာနိ ပဋိဂ္ဂဟေသုံ [ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မံ န ပဋိဂ္ဂဟေသုံ (သျာ.)]။

‘‘‘ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဟိ ဓမ္မော၊

သုဒေသိတော စက္ခုမတာနုဗုဒ္ဓေါ။

အဟဉ္စ တုမှေဝ ဥပါသမာနော၊

သုတွာန အရိယာန သုဘာသိတာနိ။

‘‘‘သက္ကဿ ပုတ္တောမှိ မဟာနုဘာဝေါ၊

မဟာဇုတီကော တိဒိဝူပပန္နော။

တုမှေ ပန သေဋ္ဌမုပါသမာနာ၊

အနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ။

‘‘‘ဟီနံ ကာယံ ဥပပန္နာ ဘဝန္တော၊

အနာနုလောမာ ဘဝတူပပတ္တိ။

ဒုဒ္ဒိဋ္ဌရူပံ ဝတ အဒ္ဒသာမ၊

သဟဓမ္မိကေ ဟီနကာယူပပန္နေ။

‘‘‘ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတာ ဘဝန္တော၊
ဒေဝါနမာဂစ္ဆထ ပါရိစရိယံ။
အဂါရေ ဝသတော မယှံ၊
ဣမံ ပဿ ဝိသေသတံ။
‘‘‘ဣတ္ထီ ဟုတွာ သွဇ္ဇ ပုမောမှိ ဒေဝေါ၊
ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမင်္ဂိဘူတော’။
တေ စောဒိတာ ဂေါတမကာဝကေန၊
သံဝေဂမာပါဒု သမေစ္စ ဂေါပကံ။
‘‘‘ဟန္ဒ ဝိယာယာမ [ဝိဂါယာမ (သျာ.)၊ ဝိတာယာမ (ပီ.)] ဗျာယာမ [ဝိယာယမာမ (သီ. ပီ.)]၊
မာ နော မယံ ပရပေဿာ အဟုမှာ’။
တေသံ ဒုဝေ ဝီရိယမာရဘိံသု၊
အနုဿရံ ဂေါတမသာသနာနိ။
‘‘ဣဓေဝ စိတ္တာနိ ဝိရာဇယိတွာ၊
ကာမေသု အာဒီနဝမဒ္ဒသံသု။
တေ ကာမသံယောဇနဗန္ဓနာနိ၊
ပါပိမယောဂါနိ ဒုရစ္စယာနိ။
‘‘နာဂေါဝ သန္နာနိ ဂုဏာနိ [သန္တာနဂုဏာနိ (သီ. ပီ.)၊ သန္တာနိ ဂုဏာနိ (သျာ.)] ဆေတွာ၊
ဒေဝေ တာဝတိံသေ အတိက္ကမိံသု။
သဣန္ဒာ ဒေဝါ သပဇာပတိကာ၊
သဗ္ဗေ သုဓမ္မာယ သဘာယုပဝိဋ္ဌာ။
‘‘တေသံ နိသိန္နာနံ အဘိက္ကမိံသု၊
ဝီရာ ဝိရာဂါ ဝိရဇံ ကရောန္တာ။

တေ ဒိသွာ သံဝေဂမကာသိ ဝါသဝေါ၊

ဒေဝါဘိဘူ ဒေဝဂဏာသ မဇ္ဈေ။

'''ဣမေဟိ တေ ဟီနကာယူပပန္နာ၊

ဒေဝေ တာဝတိံသေ အဘိဘုယျ'။

သံဝေဂဇာတဿ ဝစော နိသမ္မ၊

သော ဂေါပကော ဝါသဝမဇ္ဈဘာသိ။

'''ဗုဒ္ဓေါ ဇနိန္ဒတ္ထိ မနုဿလောကေ၊

ကာမာဘိဘူ သကျမုနီတိ ဉာယတိ။

တဿေဝ တေ ပုတ္တာ သတိယာ ဝိဟီနာ၊

စောဒိတာ မယာ တေ သတိမဇ္ဈလတ္ထုံ။

'''တိဏ္ဏံ တေသံ အာဝသိနေတ္ထ [အဝသီနေတ္ထ (ပီ.)] ဧကော၊

ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတော ဝသီနော။

ဒွေ စ သမ္ဗောဓိပထာနုသာရိနော၊

ဒေဝေပိ ဟီဠေန္တိ သမာဟိတတ္တာ။

'''ဧတာဒိသီ ဓမ္မပ္ပကာသနေတ္ထ၊

န တတ္ထ ကိံကင်္ခတိ ကောစိ သာဝကော။

နိတိဏ္ဏဩဃံ ဝိစိကိစ္ဆဆိန္နံ၊

ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ ဇိနံ ဇနိန္ဒံ'။

''ယံ တေ ဓမ္မံ ဣဓညာယ၊

ဝိသေသံ အဇ္ဈဂံသု [အဇ္ဈဂမံသု (သျာ.)] တေ။

ကာယံ ဗြဟ္မပုရောဟိတံ၊

ဒုဝေ တေသံ ဝိသေသဂူ။

''တဿ ဓမ္မဿ ပတ္တိယာ၊

အာဂတမှာသိ မာရိသ။

ကတာဝကာသာ ဘဂဝတာ၊

ပဉှံ ပုစ္ဆေမု မာရိသာ’’တိ။

354."I was a female disciple of the Possessor of the Eye of Wisdom (the Buddha). My name was Gopakā. I revered deeply the Buddha, the Dhamma and the Samgha with a reverential mind.”

“Only because of the excellence of the Dhamma of that Buddha, I have been reborn in the Tāvatimsā deva realm possessing great power and great splendour, as a son of Sakka. Here too, I am known as Gopakā.”.

“Then I saw the former bhikkhus whom I had seen previously, arisen and dwelling in the community of the Gandhabbas. Indeed formerly when we were humans, we had, at our homes, ministered to those Gandhabbas, who were then Gotama's disciples, with food and drink, with cleansing water for the feet and foot salve. Where was their attention fixed on when the Venerables were listening to the Buddha's Teaching?"

“The Dhamma penetratingly known and well expounded by the Possessor of the Eye of Wisdom can be realized individually. Indeed, it was by closely attending |and listening to what the Ariyas propounded well, that I have reached the Tāvatimsā deva realm, possessing great power and great splendour, as the son of Sakka..

But, Sirs, as for you, in spite of having closely attended on the Buddha! and in spite of having practised the Noble Life of Purity, which is incomparable, you have been reborn in the community of Gandhabbas, the inferior devas.”

“The existence you have reached sirs, is not fitting. It is indeed an unpleasant sight to see companions in the Noble Practice, being reborn in the inferior community. Sirs, having arisen in the community of Gandhabbas, you have to come and entertain us. I lived the life of a householder and yet look at this extraordinary state. I, who was a woman (in the previous existence) have now become a male deva fully endowed with the sensual pleasures of the devas”.

Those three who were thus reproved by Gopakā the disciple of Gotama felt remorseful on account of what Gopakā had said, (and saitd): "Now let us make an effort; let us exert ourselves strenuously; let us not be servants of others.” Of those three, two exerted strenuously, repeatedly reflecting on the Teaching of the Buddha. In this very deva realm itself, having freed their minds of attachment, they saw the faults of sensual pleasures. As a strong elephant might break the binding ropes, those two devas, cutting the bonds and fetters of sensual pleasures, which are Mara's yokes, so difficult to overcome, surpassed the Tāvatimsā devas (by reaching the brāhma realm). Getting rid of attachment, the two mighty devas, became Anāgamis, surpassing all the devas attending the Suddhamma deva assembly, including Sakka and Pajāpati, and reached the brāhma realm.

Seeing them, Vāsava (Sakka), King of the devas felt emotional awareness in the midst of the devas (saying): "Those two devas, although they had been reborn in the inferior community (of the Gandhabbas), have surpassed the Tāvatimsā devas (and have reached the brāhma realm)!” Then, hearing the words of Vāsava (Sakka) who was filled with emotional awareness the deva Gopakā said to him;

“Sir, there is the Buddha, lord of all living beings in the human world. He is renowned as Sakyamuni, conqueror over sensual pleasures. Those devas (those Gandhabbas) were sons of the Buddha himself; they had forsaken the mindfulness (of the first jhāna). Only being reproved by me, they regained the mindfulness (of the first jhāna). Of those three, one still continues to remain in the

community of the Gandhabbas. Two of them however attained the Anāgāmi Magga, and being established firmly in concentration, they regard even the devas as inferior”.

“There are in this Teaching, such noble disciples who make evident (the truth of) the dhamma. How can anyone among them have any doubt in (the Buddha, the Dhamma, and the Samgha)? Let us (then) make obeisance to the Buddha, who has crossed the Whirlpool (Ogha), who has cut off doubt and uncertainty, who is the conqueror! and the Lord of all beings”.

"Venerable Sir, of those three, two were reborn in the Brahmapurohita realm, having come to understand your dhamma in this deva realm, and having attained Anāgāmi Magga.”

"Venerable Sir, we have come here to attain this dhamma. Venerable Sir, if the Bhagavā will grant permission, we wish to ask a question”. (Thus said Sakka).

၃၅၄။ အကျွန်ုပ်သည် စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဥပါသိ ကာမဖြစ်ခဲ့ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်၏ အမည်သည် 'ဂေါပိကာ' ဖြစ်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ဘုရား, တရား၌ အလွန်ကြည်ညိုခဲ့ပါ၏၊ သံဃာကိုလည်း ကြည်ညိုသော စိတ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခဲ့ပါ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား တရားတော်၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် အကျွန်ုပ်သည်တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ရောက်၍ သိကြားမင်း၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသော သားဖြစ်ရပါ၏၊ ဤ (တာဝတိံသာနတ်ပြည်) ၌လည်း အကျွန်ုပ်ကို 'ဂေါပက'ဟု ခေါ်ကြပါကုန်၏။ ထိုအခါ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ရောက်၍ နေကုန်သော ရှေးက မြင်ဖူးကုန်သော ရဟန်း ဖြစ်ခဲ့ကုန်သောဤနတ်တို့ကို မြင်ရပါ၏။ မှန်ပါ၏၊ ဂေါတမမြတ်စွာ ဘုရား၏ တပည့်ရဟန်း

--

ဖြစ်ခဲ့ကုန်သောထိုနတ်တို့ကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ရှေးလူ ဖြစ်စဉ်က ခြေဆေးရေ ခြေနယ်ဆီတို့ဖြင့် ချီးမြှောက် ပူဇော်၍ဆွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဖျော်ဖြင့်လည်းကောင်း လုပ်ကျွေးပြုစုခဲ့ပါကုန်၏၊ ဤအသျှင်တို့သည်အဘယ်ကို ဉာဏ်ဦးလှည့်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်တို့ကို နာယူခဲ့ကြပါကုန်သနည်း။ စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်းသိတော်မူ၍ ကောင်းစွာဟောကြားအပ်သော တရားတော်ကို ကိုယ်တိုင် သိခဲ့ရပါ၏၊ အကျွန်ုပ် သည် အသျှင်တို့ကိုပင်ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်လျက် အရိယာတို့ ကောင်းစွာ ဟော အပ်သော တရားတို့ကို ကြားနာရသဖြင့်တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ရောက်၍ သိကြားမင်း၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသော သား ဖြစ်ရပါ၏။ အသျှင်တို့ သင်တို့သည်ကား မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ရပါကုန်လျက် အမြတ် ဆုံး အကျင့်ကိုကျင့်ကြရပါကုန်လျက် ယုတ်နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗ နတ်မျိုး၌ ဖြစ်ကြရ ကုန်၏။ အသျှင်တို့၏ ဘဝအကျိုးပေးသည် မသင့်လျော်လေစွတကား၊ တရား ကျင့်ဖက် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုယုတ်နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်နေကြသည်တို့ကို မြင်ရကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့သည် မမြင်သင့်သောသဘောကို မြင်ရလေကုန်စွတကား။ အသျှင်တို့ (သင်တို့သည်) ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်နေကြရသောကြောင့် တာဝတိံသာ နတ်တို့ကိုခစားဖျော်ဖြေရန် လာကြရကုန်၏။ လူ့ဘောင်၌နေသော အကျွန်ုပ်၏ ဤထူးခြား သောအဖြစ်ကို ရှုစမ်းပါလော့။ ထို (အကျွန်ုပ်သည်) ရှေးဘဝ၌ မိန်းမဖြစ်လျက် ယခုအခါ၌ နတ်စည်းစိမ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောနတ်ယောကျ်ားဖြစ်လာရပါ၏၊ ဤသို့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏တပည့် ဂေါပကနတ်သားသည်သတိပေးပြောဆိုအပ်ကုန်သော ထိုနတ်သားသုံးယောက်တို့ သည် သံဝေဂရကြကုန်၍ ဂေါပကနတ်သားထံအညီအညွတ်သွားကြပြီးလျှင်-

ငါတို့သည် (တရားထူးကို ရခြင်းငှါ) ယခု အားထုတ်ကုန်တော့အံ့၊ ပြင်းစွာအား ထုတ်ကုန်တော့အံ့၊ သူတစ်ပါးတို့၏ အစေခံမဖြစ်ကုန်တော့အံ့ဟု ဆိုကုန်၍၊ ထို (သုံးယောက်) တို့တွင်နှစ်ယောက်သောနတ်တို့သည် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့လျက့်အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေကုန်၏။ ဤနတ်ပြည်၌ပင် စိတ်တို့ကို တပ်မက်ခြင်းကင်းစေ၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို မြင်ကုန်၏။ ဆင်ပြောင်ကြီးသည်မြဲစွာ ဖွဲ့ချည်ထားသော ကြိုးတို့ကို ဖြတ်သကဲ့ သို့၊ ထိုနတ်နှစ်ယောက်တို့သည်လွန်မြောက်နိုင်ခဲသော မာရ်နတ်၏ နှောင်ကြိုးဖြစ် ကုန်သော ကာမသံယောဇဉ် ကာမအနှောင်အဖွဲ့တို့ကိုဖြတ်၍ တာဝတိံသာနတ်တို့ ကို ကျော်လွန်၍ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရာဂကင်းခြင်းကို ပြုကုန်လျက်အနာဂါမ် ဖြစ်ကုန်သော သူရဲကောင်းနတ်သား နှစ်ယောက်တို့သည် သိကြားမင်းနှင့်တကွပဇာပတိနတ်မင်းနှင့်တကွ သုဓမ္မာနတ်သဘင်သို့ ပါဝင်တက်ရောက်ကုန်သော အလုံး စုံသောနတ်တို့ကိုကျော်လွန်၍ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ နတ်တို့ကို စိုးမိုးသော သိကြားမင်းသည် ထို (နတ်) တို့ကို မြင်၍ဤနတ်သား နှစ်ယောက်တို့သည် ယုတ် နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်လာကုန်သော်လည်းတာဝတိံသာနတ်တို့ကို ကျော် လွန်၍ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (ဆိုလျက်) နတ်အပေါင်း၏ အလယ်၌သံဝေဂဖြစ် လေ၏၊ ထိုဂေါပကနတ်သားသည် သံဝေဂဖြစ်နေသော သိကြားမင်း၏ စကားကို

ကြား၍သိကြားမင်းကို (ဤသို့) ပြောဆို၏။ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လူ့ပြည်၌ ဘုရားသည် ပွင့်တော်မူလျက်ရှိ၏။ ကာမဂုဏ်တို့ကိုနှိမ်နင်းနိုင်သော သကျမုနိ 'သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသျှင်'ဟု ကျော်စော၏။ ထိုနတ်တို့သည်ပဌမစျာန် သတိမှ ကင်းလွတ်လျက်ရှိကုန်သော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်တို့ပင် ဖြစ်ပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ် သတိပေးအပ်သည် ဖြစ်၍ ပဌမစျာန်သတိကို ရကြပါကုန်ပြီ။ ထိုနတ်သားသုံးယောက်တို့တွင် နတ်သားတစ်ယောက်သည် ဤဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ထာဝစဉ်နေသူ အာဝါသိကဖြစ်နေပါ၏၊ နှစ်ယောက်သော နတ်သားတို့သည်ကား ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ကပ်ရောက်၍နေလာ ကုန်သော်လည်း အနာဂါမိမဂ်သို့ ရောက်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိကုန်၍နတ်တို့ကိုပင်သော်လည်း ယုတ်ညံ့သည် ထင်ပါကုန် ၏။ ဤ (သာသနာတော်၌) တရားတော်ကို ထင်ရှားစေကုန်သော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသည့် ဤသို့သောတပည့် သာဝကတို့ ရှိပါကုန်၏။ ထိုတပည့်သာဝကတို့တွင် တစ်စုံတစ် ယောက်သော တပည့်သာဝကသည် (ဘုရားစသည်၌) အဘယ်သို့ ယုံမှားတော့အံ့နည်း၊ မယုံမှားတော့သည်သာ ဖြစ်၏။ ဩဃလေးပါးကို ကူးမြောက်တော်မူ ပြီးသော၊ ဝိစိကိစ္ဆာကို ဖြတ်တောက်တော်မူပြီးသော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော၊ လူသုံးပါးတို့ထက်

--
မြတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ရှိခိုးကြပါကုန်စို့ဟု (ပြောဆို၏)။ (အသျှင်ဘုရား) ထို (နတ်သား သုံးယောက်) တို့တွင် နတ်သားနှစ်ယောက်တို့သည် ဤနတ်ပြည်၌အသျှင်ဘုရား၏ တရားကို သိကုန်သောကြောင့် ဗြဟ္မ ပုရောဟိတ ကိုယ်ခန္ဓာကို ရ၍ အနာဂါမိမဂ်ဟူသောတရားထူးကို ရကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ဤ တရားထူးကို ရခြင်းငှါ လာရောက်ကြပါ ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရားမြတ်စွာဘုရားသည် အခွင့်ပေးတော်မူပါသော် အကျွန်ုပ် တို့ သည် ပြဿနာကို မေးလိုပါကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။

355. Atha kho bhagavato etadahosi – ‘‘dīgharattaṃ visuddho kho ayaṃ yakkho [sakko (sī. syā. pī.)], yaṃ kiñci maṃ pañhaṃ pucchissati, sabbaṃ taṃ atthasañhitaṃyeva pucchissati, no anatthasañhitaṃ. Yañcassāhaṃ puṭṭho byākarissāmi, taṃ khippameva ājānissatī’’ti.
၃၅၅. အထ ခေါ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ – ‘‘ဒီဃရတ္တံ ဝိသုဒ္ဓေါ ခေါ အယံ ယက္ခေါ [သက္ကော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ယံ ကိဉ္စိ မံ ပဉှံ ပုစ္ဆိဿတိ၊ သဗ္ဗံ တံ အတ္ထသဉှိတံယေဝ ပုစ္ဆိဿတိ၊ နော အနတ္ထသဉှိတံ။ ယဉ္စဿာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရိဿာမိ၊ တံ ခိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿတီ’’တိ။
355.Then the Bhagavā thought: this Yakkha (Sakka) has led for a long time a pure life. Whatever question he may ask will be to a good purpose; it will not be useless. And what I shall answer to his guestion, that he will guickly understand.
၃၅၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏-

"ဤသိကြားမင်းသည်ာ ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး စင်ကြယ်သော အကျင့်ရှိခဲ့၏၊ မည်သည့်ပြဿနာကို မေးသည် ဖြစ်စေ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ပြဿနာကိုသာ မေးလတ္တံ့၊ အကြောင်းနှင့်မစပ်သောပြဿနာကို မမေးလတ္တံ့။ ထို သိကြားမင်းမေး၍ ငါဖြေလတ်သော် ထိုအဖြေကို လျင်မြန်စွာပင်သိလတ္တံ့"ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

356. Atha kho bhagavā sakkaṃ devānamindaṃ gāthāya ajjhabhāsi –

‘‘Puccha vāsava maṃ pañhaṃ, yaṃ kiñci manasicchasi;

Tassa tasseva pañhassa, ahaṃ antaṃ karomi te’’ti.
၃၅၆. အထ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

‘‘ပုစ္ဆ ဝါသဝ မံ ပဉှံ၊ ယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။

တဿ တဿေဝ ပဉှဿ၊ အဟံ အန္တံ ကရောမိ တေ’’တိ။
356.Then the Bhagavā said in verse to Sakka, King of the devas:

"Vāsara, ask me whatever question you have in mind. I shall answer your guestion to the end (to your satisfactiron)."
၃၅၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းကို ဂါထာဖြင့် မိန့်ကြားတော်မူ၏- "သိကြားမင်း သင်၏
စိတ်၌ မေးလိုသော ပြဿနာကို ငါ့အား မေးလော့၊ ထိုထိုပြဿနာအ တွက်ဖြစ်ပေါ်နေသော သင်၏ ယုံမှားခြင်းဝိစိကိစ္ဆာ
ကို အဆုံးတိုင် ပြေရှင်းအောင် ငါ ဖြေရှင်းအံ့"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

Paṭhamabhāṇavāro niṭṭhito. ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။
End of the First Portion for Recitation. ပဌမအခန်း ပြီး၏။

357. Katāvakāso sakko devānamindo bhagavatā imaṃ bhagavantaṃ [devānamindo bhagavantaṃ imaṃ (sī. pī.)] paṭhamaṃ pañhaṃ apucchi –

''Kiṃ saṃyojanā nu kho, mārisa, devā manussā asurā nāgā gandhabbā ye caññe santi puthukāyā, te – 'averā adaṇḍā asapattā abyāpajjā viharemu averino'ti iti ca nesaṃ hoti, atha ca pana saverā sadaṇḍā sasapattā sabyāpajjā viharanti saverino''ti? Itthaṃ sakko devānamindo bhagavantaṃ pañhaṃ [imaṃ paṭhamaṃ pañhaṃ (sī. pī.)] apucchi. Tassa bhagavā pañhaṃ puṭṭho byākāsi –

''Issāmacchariyasaṃyojanā kho, devānaminda, devā manussā asurā nāgā gandhabbā ye caññe santi puthukāyā, te – 'averā adaṇḍā asapattā abyāpajjā viharemu averino'ti iti ca nesaṃ hoti, atha ca pana saverā sadaṇḍā sasapattā sabyāpajjā viharanti saverino''ti. Itthaṃ bhagavā sakkassa devānamindassa pañhaṃ puṭṭho byākāsi. Attamano sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinandi anumodi – ''evametaṃ, bhagavā, evametaṃ, sugata. Tiṇṇā mettha kaṅkhā vigatā kathaṃkathā bhagavato pañhaveyyākaraṇaṃ sutvā''ti.
၃၅၇. ကတာဝကာသော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတာ ဣမံ ဘဂဝန္တံ [ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဣမံ (သီ. ပီ.)] ပဌမံ ပ
ဉှံ အပုစ္ဆိ –

''ကိံ သံယောဇနာ နု ခေါ၊ မာရိသ၊ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ –
'အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရေမု အဝေရိနော'တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊ အထ စ ပန သဝေရာ
သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနော''တိ? ဣတ္ထံ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ပဉှံ [ဣမံ ပဌမံ ပဉှံ
(သီ. ပီ.)] အပုစ္ဆိ။ တဿ ဘဂဝါ ပဉှံ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ –

''ဣဿာမစ္ဆရိယသံယောဇနာ ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ
– 'အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရေမု အဝေရိနော'တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊ အထ စ ပန သဝေရာ
သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနော''တိ။ ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉှံ ပုဋ္ဌော ဗျာကာ
သိ။ အတ္တမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ – ''ဧဝမေတံ၊ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ၊ သု
ဂတ။ တိဏ္ဏာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉှဝေယျာကရဏံ သုတွာ''တိ။
357.On being given permission by the Bhagavā, Sakka, King of the devas, asked the Bhagavā this first question.

"Venerable Sir, devas, humans, asurās, nāgās, gandhabbas and other groups of beings have this wish "May we live without hatred, without violence, without enmity, without malevolence and without hostility. And yet they live in hatred, in violence, in enmity, in distress and in hostility. To what fetters is this due?" In this manner Sakka, King of the devas, asked the Bhagavā this question. The Bhagavā answered the guestion of Sakka thus:

"King of the devas, devas, humans, asurās, nāgās, gandhabbas and other groups of beings, though wishing to live without hatred, without violence, without enmity, without distress and without

hostility, yet live in hatred, in violence, in enmity, in distress and in hostility, due to the fetters of envy (issā) and stinginess (macchariya)”.

This was the way the Bhagavā answered the question of Sakka, King of the devas. Delighted with what the Bhagavā said, Sakka, King of the devas, received it with gladness.

"So it is, Bhagavā; so it is, Sugata. Hearing the Bhagavā's answer to the guestion, I have overcome doubt, I am rid of uncertainty in this matter”.

၃၅၇။ မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအားရှေးဦးစွာ ဤပြဿနာကို မေးလျှောက်၏-

"အသျှင်ဘုရား 'ရန်ငြိုးကင်းကုန်လျက် ဒဏ်ကင်းကုန်လျက် ရန်သူကင်းကုန်လျက် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကင်းကုန်လျက် အမျက်ထွက်ခြင်းကင်းကုန်လျက် ငါတို့ နေကြရပါစေ'ဟု နတ်, လူ, အသူရာ, နဂါး, ဂန္ဓဗ္ဗတို့နှင့် အခြားများစွာသော ထိုသတ္တဝါတို့အား တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ယင်းသို့ တောင့်တခြင်းဖြစ်သော်လည်း ထိုသတ္တဝါတို့သည် ရန် ငြိုးရှိကုန်လျက် ဒဏ်ရှိကုန်လျက် ရန်သူရှိကုန်လျက် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်လျက် အမျက်ရှိကုန်လျက် နေကြရပါကုန်၏။ (ဤသို့နေရခြင်းသည်) အဘယ်အနှောင်အဖွဲ့ကြောင့်ပါနည်း"ဟု နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအခြင်းအရာဖြင့် ပြဿနာကို မေးလျှောက်၏။ ထိုသိကြားမင်း မေးလတ်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ပြဿနာကို ဖြေကြားတော်မူ၏။

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ရန် ငြိုးကင်းကုန်လျက် ဒဏ်ကင်းကုန်လျက် ရန်သူကင်းကုန်လျက်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကင်းကုန်လျက် အမျက်ထွက်ခြင်းကင်းကုန်လျက် နေကြရပါစေဟု နတ်, လူ, အသူရာ, နဂါး, ဂန္ဓဗ္ဗနှင့် အခြားများစွာသော ထိုသတ္တဝါတို့အား တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ယင်းသို့ တောင့်တခြင်းဖြစ်သော်လည်း ထိုသတ္တဝါတို့သည် ရန် ငြိုးရှိကုန်လျက် ဒဏ်ရှိကုန်လျက် ရန်သူရှိကုန်လျက် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်လျက် အမျက်ရှိကုန်လျက် နေကြရကုန်၏။ (ဤသို့နေရခြင်းသည်) ဣဿာ, မစ္ဆရိယ၂ သံယောဇဉ်ကြောင့်ဖြစ်၏"ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအခြင်းအရာဖြင့် ပြဿနာ ကိုဖြေကြားတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာခံယူ၏။

--

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ ကောင်းသောစကားကိုဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၊ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သော ပြဿနာကို ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်းမှ လွန်မြောက်ပါပြီ၊ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပါပြီ"ဟု (ဝမ်းမြောက်စွာခံယူ၏)။

358. Itiha sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā bhagavantaṃ uttariṃ [uttariṃ (sī. syā. pī.)] pañhaṃ apucchi –

‘‘Issāmacchariyaṃ pana, mārisa, kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ; kismiṃ sati issāmacchariyaṃ hoti; kismiṃ asati issāmacchariyaṃ na hotī’’ti? ‘‘Issāmacchariyaṃ kho, devānaminda, piyāppiyanidānaṃ piyāppiyasamudayaṃ piyāppiyajātikaṃ piyāppiyapabhavaṃ; piyāppiye sati issāmacchariyaṃ hoti, piyāppiye asati issāmacchariyaṃ na hotī’’ti.

‘‘Piyāppiyaṃ kho pana, mārisa, kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ; kismiṃ sati piyāppiyaṃ hoti; kismiṃ asati piyāppiyaṃ na hotī’’ti? ‘‘Piyāppiyaṃ kho, devānaminda, chandanidānaṃ chandasamudayaṃ chandajātikaṃ chandapabhavaṃ; chande sati piyāppiyaṃ hoti; chande asati piyāppiyaṃ na hotī’’ti.

‘‘Chando kho pana, mārisa, kiṃnidāno kiṃsamudayo kiṃjātiko kiṃpabhavo; kismiṃ sati chando hoti; kismiṃ asati chando na hotī’’ti? ‘‘Chando kho, devānaminda, vitakkanidāno vitakkasamudayo vitakkajātiko vitakkapabhavo; vitakke sati chando hoti; vitakke asati chando na hotī’’ti.

‘‘Vitakko kho pana, mārisa, kiṃnidāno kiṃsamudayo kiṃjātiko kiṃpabhavo; kismiṃ sati vitakko hoti; kismiṃ asati vitakko na hotī’’ti? ‘‘Vitakko kho, devānaminda, papañcasaññāsaṅkhānidāno papañcasaññāsaṅkhāsamudayo papañcasaññāsaṅkhājātiko papañcasaññāsaṅkhāpabhavo; papañcasaññāsaṅkhāya sati vitakko hoti; papañcasaññāsaṅkhāya asati vitakko na hotī’’ti.

‘‘Kathaṃ paṭipanno pana, mārisa, bhikkhu papañcasaññāsaṅkhānirodhasāruppagāminiṃ paṭipadaṃ paṭipanno hotī’’ti?
၃၅၈. ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိံ [ဥတ္တရိံ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပဉှံ အပုစ္ဆိ –

‘‘ဣဿာမစ္ဆရိယံ ပန၊ မာရိသ၊ ကိံနိဒာနံ ကိံသမုဒယံ ကိံဇာတိကံ ကိံပဘဝံ; ကိသ္မိံ သတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ဟောတိ; ကိသ္မိံ အသတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ န ဟောတီ’’တိ? ‘‘ဣဿာမစ္ဆရိယံ ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ပိယာပ္ပိယနိဒာနံ ပိယာပ္ပိယသမုဒယံ ပိယာပ္ပိယဇာတိကံ ပိယာပ္ပိယပဘဝံ; ပိယာပ္ပိယေ သတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ဟောတိ၊ ပိယာပ္ပိယေ အသတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ န ဟောတီ’’တိ။

‘‘ပိယာပ္ပိယံ ခေါ ပန၊ မာရိသ၊ ကိံနိဒာနံ ကိံသမုဒယံ ကိံဇာတိကံ ကိံပဘဝံ; ကိသ္မိံ သတိ ပိယာပ္ပိယံ ဟောတိ; ကိသ္မိံ အသတိ ပိယာပ္ပိယံ န ဟောတီ’’တိ? ‘‘ပိယာပ္ပိယံ ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဆန္ဒနိဒာနံ ဆန္ဒသမုဒယံ ဆန္ဒဇာတိကံ ဆန္ဒပဘဝံ; ဆန္ဒေ သတိ ပိယာပ္ပိယံ ဟောတိ; ဆန္ဒေ အသတိ ပိယာပ္ပိယံ န ဟောတီ’’တိ။

‘‘ဆန္ဒော ခေါ ပန၊ မာရိသ၊ ကိံနိဒာနော ကိံသမုဒယော ကိံဇာတိကော ကိံပဘဝေါ; ကိသ္မိံ သတိ ဆန္ဒော ဟောတိ; ကိသ္မိံ အသတိ ဆန္ဒော န ဟောတီ’’တိ? ‘‘ဆန္ဒော ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဝိတက္ကနိဒာနော ဝိတက္ကသမုဒယော ဝိတက္ကဇာတိကော ဝိတက္ကပဘဝေါ; ဝိတက္ကေ သတိ ဆန္ဒော ဟောတိ; ဝိတက္ကေ အသတိ ဆန္ဒော န ဟောတီ’’တိ။

‘‘ဝိတက္ကော ခေါ ပန၊ မာရိသ၊ ကိံနိဒာနော ကိံသမုဒယော ကိံဇာတိကော ကိံပဘဝေါ; ကိသ္မိံ သတိ ဝိတက္ကော ဟောတိ; ကိသ္မိံ အသတိ ဝိတက္ကော န ဟောတီ’’တိ? ‘‘ဝိတက္ကော ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိဒာနော ပပဉ္စသညာသင်္ခါသမုဒယော ပပဉ္စသညာသင်္ခါဇာတိကော ပပဉ္စသညာသင်္ခါပဘဝေါ; ပပဉ္စသညာသင်္ခါယ သတိ ဝိတက္ကော ဟောတိ; ပပဉ္စသညာသင်္ခါယ အသတိ ဝိတက္ကော န ဟောတီ’’တိ။

‘‘ကထံ ပဋိပန္နော ပန၊ မာရိသ၊ ဘိက္ခု ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓသာရုပ္ပဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတီ’’တိ?
358. Having thus expressed delight in what the Bhagavā had said and having received it with gladness, Sakka, King of the devas, asked the Bhagavā a further guestion:

"Venerable Sir, what is the cause of envy and stinginess, what is their origin, what is their genesis, what is their source? What being present, do envy and stinginess come about? What being not present, do envy and stinginess not come about?”

"King of the devas, likes and dislikes (piya, appiya), are the cause of envy and stinginess, likes and dislikes are their origin, likes and dislikes are their genesis, likes and dislikes are their source. Likes and dislikes being present, envy and stinginess come about. Likes and dislikes not being present, envy and stinginess do not come about".

"Venerable Sir, what is the cause of likes and dislikes, what is their origin, what is their genesis, what is their source? What being present, do likes and dislikes come about? What being not present, do likes and dislikes not come about?”

King of the devas, desire (chanda) is the cause of likes and dislikes, desire is their origin, desire gives birth to them, desire is their source. Desire being present, likes and dislikes come about. Desire being not present, likes and dislikes do not come about.

"But Venerable Sir, what is the cause of desire, what is its origin, what is its genesis, what is its source? What being present, does desire come about? What being not present, does desire not come about?”

"King of the devas, initial application of the mind (vitakka) is the cause of desire, intial application of the mind is its origin, initial application of the mind is its genesis, initial application of the mind is its source. Initial application of the mind being present, desire comes about. Initial application of the mind not being present, desire does not come about”.

"Venerable Sir, what is the cause of initial application of the mind, what is its origin, what is its genesis, what is its source? What being present, does initial application of the mind come about? What being not present does initial application of the mind not come about?”

"King of the devas, the group of perception that prolong samsarā (papañca-saññа sankha) is the cause of initial application of the mind, the group of perceptions that prolong samsarā is its origin, the group of perception that prolong samsarā is its genesis, the group of perception that prolong samsarā is its source. The group of perceptions that prolong samsarā being present, the group of perception that prolong samsarā comes about. The group of perception that prolong samsarā not being present, initial application of the mind does not come about”.

"Venerable Sir, following what course of practice is a bhikkhu said to be following the appropriate path leading to Nibbāna wherein the group of perception that prolongs samsarā ceases ?”

၃၅၈။ ဤသို့လျှင် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား နောက်ထပ်ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏-

"အသျှင်ဘုရား ဣဿာ, မစ္ဆရိယသည်ကား အခြေခံဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်း တိုးတက်ဖြစ်ပွါးရာအဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အဘယ်အ ကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အမွန်အစဖြစ်ရာအဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အဘယ် တရားရှိသော် ဣဿာ, မစ္ဆရိယ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ဣဿာ, မစ္ဆရိယ မဖြစ်ပါသနည်း"ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဣဿာ, မစ္ဆရိယသည် ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းဟူသော အခြေခံဖြစ်ရာအကြောင်းရှိ၏၊ ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းဟူသော တိုးတက်ဖြစ်ပွါးရာ အကြောင်းရှိ၏၊ ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းဟူသော ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းရှိ၏၊ ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းဟူသောအမွန်အစဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏၊ ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းရှိသော် ဣဿာ, မစ္ဆရိယ ဖြစ်၏၊ ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းမရှိသော် ဣဿာမစ္ဆရိယ မဖြစ်ဟု (ဖြေကြား တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းသည်ကား အခြေခံဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ တိုးတက်ဖြစ်ပွါးရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အမွန်အစဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်း မဖြစ်ပါသနည်း"ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းသည် လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' ဟူသော အခြေခံဖြစ်ရာအကြောင်း ရှိ၏၊ လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' ဟူသော တိုးတက်ဖြစ်ပွါးရာ အကြောင်းရှိ၏၊ လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' ဟူသောထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းရှိ၏၊ လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' ဟူသော အမွန်အစဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏၊ လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' ရှိသော် ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်း ဖြစ်၏၊ လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' မရှိသော် ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်း မဖြစ်ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' သည်ကား အခြေခံဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ တိုးတက်ဖြစ် ပွါးရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အမွန်အစဖြစ်ရာအဘယ် အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' မဖြစ်ပါသနည်း"ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' သည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' ဟူသော အခြေခံဖြစ်ရာအကြောင်းရှိ၏၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' ဟူသော တိုးတက်ဖြစ်ပွါးရာ အကြောင်းရှိ၏၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' ဟူသော ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းရှိ၏၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' ဟူသော အမွန်အစဖြစ်ရာအကြောင်း ရှိ၏၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' ရှိသော် လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' ဖြစ်၏၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော်လိုချင်ခြင်း 'ဆန္ဒ' မဖြစ်ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သည် အခြေခံဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ တိုးတက်ဖြစ်ပွါးရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အမွန်အစဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မဖြစ်ပါသနည်း"ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

--
နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သည် သံသရာချဲ့ထွင်တတ်သည့် တရား 'ပပဉ္စသညာ၃' အစုဟူသော အခြေခံဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏၊ သံသရာချဲ့ထွင်တတ်သည့် တရားအစုဟူသောတိုးတက်ဖြစ်ပွါးရာ အကြောင်းရှိ၏၊ သံသရာချဲ့ထွင်တတ်သည့် တရားအစုဟူသော ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာအကြောင်းရှိ၏၊ သံသရာချဲ့ထွင်တတ်သည့် တရားအစုဟူသော အမွန်အစဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏၊ သံသရာချဲ့ထွင်တတ်သည့် တရားအစုရှိသော် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' ဖြစ်၏၊ သံသရာချဲ့ထွင်တတ်သည့် တရားအစုမရှိသော် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မဖြစ်ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ ကျင့်သော ရဟန်းသည် သံသရာချဲ့ထွင်တတ်သည့် တရား 'ပပဉ္စသညာ' အစု၏ ချုပ်ခြင်းအားလျော်၍ ထိုချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်ပါသနည်း"ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

Vedanākammaṭṭhānaṃ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာနံ
(4) Contemplation of Sensation ဝေဒနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းcc

359. ‘‘Somanassaṃpāhaṃ [pahaṃ (sī. pī.), cāhaṃ (syā. kaṃ.)], devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Domanassaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Upekkhaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi.
၃၅၉. ‘‘သောမနဿံပါဟံ [ပဟံ (သီ. ပီ.)၊ စာဟံ (သျာ. ကံ.)]၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒာမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဒောမနဿံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒာမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဥပေက္ခံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒာမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။
359.King of devas, I declare pleasantness to be of two kinds, pleasantness that should be resorted to and pleasantness that should not be resorted to.

"King of the devas, I declare unpleasantness also to be of two kinds, unpleasantness that should be resorted to, and unpleasantness that should not be resorted to”.

"King of the devas, I declare eguanimity also to be of two kinds, equanimity that should be resorted to, and equanimity that should not be resorted to”.
၃၅၉။ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'သောမနဿ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လျစ်လျူ ရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

360. ‘‘Somanassaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi, asevitabbampīti iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā somanassaṃ ‘imaṃ kho me somanassaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyantī’ti, evarūpaṃ somanassaṃ na sevitabbaṃ. Tattha yaṃ jaññā somanassaṃ ‘imaṃ kho me somanassaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhantī’ti, evarūpaṃ somanassaṃ sevitabbaṃ. Tattha yaṃ ce savitakkaṃ savicāraṃ, yaṃ ce avitakkaṃ avicāraṃ, ye avitakke avicāre, te [se (sī. pī.)] paṇītatare. Somanassaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi, asevitabbampīti. Iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.
၃၆၀. ‘‘သောမနဿံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ သောမနဿံ ‘ဣမံ ခေါ မေ သောမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပံ သောမနဿံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ သောမနဿံ ‘ဣမံ ခေါ မေ သောမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပံ သောမနဿံ သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ၊ တေ [သေ (သီ. ပီ.)] ပဏီတတရေ။ သောမနဿံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီတိ။ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။
360."King of the devas, what is the reason for saying that l declare pleasantness to be of two kinds, pleasantness that should be resorted to and pleasantness that should not be resorted to?' Of these (two kinds of pleasantness), whatever pleasantness is known thus, 'this pleasantness which I resort to increases demeritoriousness and decreases meritoriousness in me”, such pleasantness should not be resorted to. Of these (two kinds of pleasantness) whatever pleasantness is known thus, '"this pleasantness which I resort to decreases demeritoriousness and increases meritoriousness in me', such pleasantness should be resorted to.

“Of that pleasantness which should be resorted to, there is pleasantness accompanied by vitakka (initial application of the mind) and vicāra (sustained application of the mind) and there is pleasantness unaccompanied by vitakka and vicāra. That which is unaccompanied by vitakka and vicāra is superior.

"King of the devas, this is the reason for my saying: 'I declare pleasantness to be of two kinds, pleasantness that should be resorted to and pleasantness that should not be resorted to”.
၃၆၀။ "နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'သောမနဿ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏၊ အဘယ်အကြောင်းကို စွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ- ထို (နှစ်ပါးသော ဝမ်းမြောက်ခြင်း) တို့တွင် "ဤဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏"ဟု အကြင်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုမမှီဝဲအပ်။

ထို (နှစ်ပါးသော ဝမ်းမြောက်ခြင်း သောမနဿ) တို့တွင် "ဤဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အားအကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု အကြင်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုသိငြား အံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏။

ထို (မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း သောမနဿ) ၌ အကြင် (ဝမ်းမြောက်ခြင်း) သည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်လည်း တကွဖြစ်၏၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်လည်း တကွဖြစ်၏၊ အကြင် (ဝမ်းမြောက်ခြင်း) သည် ကြံစည်ခြင်းလည်း မရှိ၊

သုံးသပ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ ထို (နှစ်ပါး) တို့ တွင် ကြံစည်ခြင်းလည်း မရှိ, သုံးသပ်ခြင်းလည်း မရှိသော ထိုဝမ်းမြောက်ခြင်း သည် သာလွန်၍ မြတ်၏။

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'သောမနဿ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ငါ ဆို၏။

361. ‘‘Domanassaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi , asevitabbampīti. Iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā domanassaṃ ‘imaṃ kho me domanassaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyantī’ti, evarūpaṃ domanassaṃ na sevitabbaṃ. Tattha yaṃ jaññā domanassaṃ ‘imaṃ kho me domanassaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhantī’ti, evarūpaṃ domanassaṃ sevitabbaṃ. Tattha yaṃ ce savitakkaṃ savicāraṃ, yaṃ ce avitakkaṃ avicāraṃ, ye avitakke avicāre, te paṇītatare. Domanassaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi, asevitabbampī’ti iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.
၃၆၁. ‘‘ဒောမနဿံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီတိ။ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ ဒောမနဿံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဒောမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပံ ဒောမနဿံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဒောမနဿံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဒောမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပံ ဒောမနဿံ သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ၊ တေ ပဏီတတရေ။ ဒောမနဿံပါ ဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီ’တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။
361. "King of the devas, what is the reason for saying: I declare unpleasantness to be also of two kinds, unpleasantness that should be resorted to, and unpleasantness that should not be resorted to”, of those (two kinds of unpleasantness), whatever unpleasantness known as due to frustration connected with worldly desires and conditions, and unpleasantness that should be nurtured, is the unpleasantness of one who has made some progress in cultivation of the mind, but has not yet attained, and is longing for Magga Insight.”

‘This unpleasantness which I resort to increases demeritoriousness and decreases meritoriousness in me', such unpleasantness should not be resorted to. Of those (two kinds of unpleasantness) whatever unpleasantness is known thus, 'this unpleasantness which I resort to decreases demeritoriousness and increases meritoriousness in me”, such unpleasantness should be resorted to.

Of that unpleasantness which should be resorted to, there is unpleasantness accompanied by vitakka and vicāra, and there is unpleasantness unaccompanied by vitakka and vicāra. That which is unaccompanied by vitakka and vicāra is superior.

"King of the devas, this is the reason for my saying: I declare unpleasantness also to be of two kinds, unpleasantness that should be resorted to, and unpleasantness that should not be resorted to”.
၃၆၁။ "နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း၊ မမှီဝဲအပ် သော နှလုံးမသာခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကိုဆိုခဲ့၏၊ အဘယ်အကြောင်းကို စွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ- ထို (နှစ်ပါးသော နှလုံးမသာခြင်း) တို့တွင် "ဤနှလုံးမသာခြင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏"ဟု အကြင်နှလုံးမသာခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော နှလုံးမသာခြင်းကို မမှီဝဲအပ်။

ထို (နှစ်ပါးသော နှလုံးမသာခြင်းဒေါမနဿ) တို့တွင် "ဤနှလုံးမသာခြင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အားအကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု အကြင်နှလုံးမသာခြင်းကိုသိငြား အံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော နှလုံး မသာခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏။

--
ထို (မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်းဒေါမနဿ) ၌ အကြင် (နှလုံးမသာခြင်း) သည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်လည်းတကွ ဖြစ်၏၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်လည်း တကွဖြစ်၏၊ အကြင် (နှလုံးမသာခြင်း) သည် ကြံစည်ခြင်းလည်း မရှိ၊ သုံးသပ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ ထို (နှစ်ပါး) တို့တွင်ကြံစည်ခြင်းလည်း မရှိ, သုံးသပ်ခြင်းလည်း မရှိသော ထိုနှလုံးမသာခြင်းသည် သာလွန်၍ မြတ်၏။

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း "နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကို ထို့ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ငါ ဆို၏။

362. ‘‘Upekkhaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi, asevitabbampīti iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā upekkhaṃ ‘imaṃ kho me upekkhaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyantī’ti, evarūpā upekkhā na sevitabbā. Tattha yaṃ jaññā upekkhaṃ ‘imaṃ kho me upekkhaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhantī’ti, evarūpā upekkhā sevitabbā. Tattha yaṃ ce savitakkaṃ savicāraṃ, yaṃ ce avitakkaṃ avicāraṃ, ye avitakke avicāre, te paṇītatare. Upekkhaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi, asevitabbampīti iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.
၃၆၂. ‘‘ဥပေက္ခံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ ဥပေက္ခံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဥပေက္ခံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပါ ဥပေက္ခါ န သေဝိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဥပေက္ခံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဥပေက္ခံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပါ ဥပေက္ခါ သေဝိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ၊ တေ ပဏီတတရေ။ ဥပေက္ခံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီတိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။
362."King of the devas, what īs the reason for saying: I declare eguanimity to be also of two kinds, eguanimity that should be resorted to, and eguanimity that should not be resorted to?” Of those (two kinds of eguanimity) whatever eguanimity is known thus; 'this eguanimity which I resort to increases demeritoriousness and decreases meritoriousness in me,' such eguanimity should not be resorted to. Of those (two kinds of equanimity), whatever equanimity is known thus; 'this equanimity which decreases demeritoriousness and increases meritoriousness in me”', such eguanimity should be resorted to'.

Of that (equanimity which should be resorted to), there is equanimity accompanied by vitakka and vicāra, and there is equanimity unaccompanied by vitakka and vicāra. That which is unaccompanied by vitakka and vicāra is superior.

"King of the devas, this is the reason for my saying: 'I declare eguanimity also to be of two kinds, equanimity that should be resorted to and equanimity that should not be resorted to'”.
၃၆၂။ "နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကိုဆိုခဲ့၏၊ အဘယ်အကြောင်းကို စွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ- ထို (နှစ်ပါးသော လျစ်လျူရှုခြင်း) တို့တွင် "ဤလျစ်လျူရှုခြင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏"ဟု အကြင်လျစ်လျူရှုခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်းကိုမမှီဝဲအပ်။

ထို (နှစ်ပါးသော လျစ်လျူရှုခြင်းဥပေက္ခာ) တို့တွင် "ဤလျစ်လျူရှုခြင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု အကြင် လျစ်လျူရှုခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏။

ထို (မှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းဥပေက္ခာ) ၌ အကြင်လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်လည်းတကွ ဖြစ်၏၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်လည်း တကွဖြစ်၏၊ အကြင်လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်းလည်း မရှိ၊ သုံးသပ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ ထို (နှစ်ပါး) တို့တွင် ကြံစည်ခြင်းလည်း မရှိ, သုံးသပ်ခြင်းလည်းမရှိသော ထိုလျစ်လျူရှုခြင်းသည် သာလွန်၍ မြတ်၏။

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ငါဆို၏။

363. ‘‘Evaṃ paṭipanno kho, devānaminda, bhikkhu papañcasaññāsaṅkhānirodhasāruppagāminiṃ paṭipadaṃ paṭipanno hotī’’ti. Itthaṃ bhagavā sakkassa devānamindassa pañhaṃ puṭṭho byākāsi. Attamano sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinandi anumodi – ‘‘evametaṃ, bhagavā, evametaṃ, sugata, tiṇṇā mettha kaṅkhā vigatā kathaṃkathā bhagavato pañhaveyyākaraṇaṃ sutvā’’ti.
၃၆၃. ‘‘ဧဝံ ပဋိပန္နော ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဘိက္ခု ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓသာရုပ္ပဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတီ’’တိ။ ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉှံ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ – ‘‘ဧဝမေတံ၊ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ၊ သုဂတ၊ တိဏ္ဏာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉှဝေယျာကရဏံ သုတွာ’’တိ။
363.King of the devas, a bhikkhu following this course of practice, is said to be a bhikkhu following the appropriate path leading to Nibbāna, wherein the group of perception that prolongs samsarā ceases.

This was the way the Bhagavā answered the questions of Sakka, king of the devas. Delighted with what the Bhagavā said, Sakka, King of the devas received it with gladness and said thus: "So it is, Bhagavā; so it is, Sugata. Hearing the Bhagavā's answers to the guestions I have overcome doubt, I am rid of uncertainty in this matter”.
၃၆၃။ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဤသို့ကျင့်သော ရဟန်းသည် သံသရာချဲ့ထွင်တတ်သည့် 'ပပဉ္စသညာ' အစု၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းအားလျော်၍ ထိုချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ကျင့်သည်မည်၏ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအခြင်းအရာဖြင့် ပြဿနာကိုဖြေကြားတော်မူ လတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေ၏-

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏၊ ကောင်းသော စကားကိုဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏၊ မြတ်စွာ ဘုရားဟောအပ်သောပြဿနာအဖြေကို ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်းမှ လွန်မြောက်ပါပြီ၊ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပါပြီ"ဟု (ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေ၏)။

Pātimokkhasaṃvaro ပါတိမောက္ခသံဝရော
(5) "Observance of Restraint According to the Fundamental Precepts for Bhikkhūs.”
ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလ

364. Itiha sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā bhagavantaṃ uttariṃ pañhaṃ apucchi –

‘‘Kathaṃ paṭipanno pana, mārisa, bhikkhu pātimokkhasaṃvarāya paṭipanno hotī’’ti?
‘‘Kāyasamācāraṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi.

Vacīsamācāraṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Pariyesanaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabba’’mpi.

‘‘Kāyasamācāraṃpāhaṃ , devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi asevitabbampīti iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā kāyasamācāraṃ ‘imaṃ kho me kāyasamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyantī’ti, evarūpo kāyasamācāro na sevitabbo. Tattha yaṃ jaññā kāyasamācāraṃ ‘imaṃ kho me kāyasamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhantī’ti, evarūpo kāyasamācāro sevitabbo. Kāyasamācāraṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampīti iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

‘‘Vacīsamācāraṃpāhaṃ , devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampī’ti. Iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā vacīsamācāraṃ ‘imaṃ kho me vacīsamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyantī’ti, evarūpo vacīsamācāro na sevitabbo. Tattha yaṃ jaññā vacīsamācāraṃ ‘imaṃ kho me vacīsamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhantī’ti, evarūpo vacīsamācāro sevitabbo. Vacīsamācāraṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampīti iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

‘‘Pariyesanaṃpāhaṃ , devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampīti iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā pariyesanaṃ ‘imaṃ kho me pariyesanaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyantī’ti, evarūpā pariyesanā na sevitabbā. Tattha yaṃ jaññā pariyesanaṃ ‘imaṃ kho me pariyesanaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhantī’ti, evarūpā pariyesanā sevitabbā. Pariyesanaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampīti iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

‘‘Evaṃ paṭipanno kho, devānaminda, bhikkhu pātimokkhasaṃvarāya paṭipanno hotī’’ti. Itthaṃ bhagavā sakkassa devānamindassa pañhaṃ puṭṭho byākāsi. Attamano sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinandi anumodi – ‘‘evametaṃ, bhagavā, evametaṃ, sugata. Tiṇṇā mettha kaṅkhā vigatā kathaṃkathā bhagavato pañhaveyyākaraṇaṃ sutvā’’ti.
၃၆၄. ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိံ ပဉှံ အပုစ္ဆိ –

‘‘ကထံ ပဋိပန္နော ပန၊ မာရိသ၊ ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခသံဝရာယ ပဋိပန္နော ဟောတီ’’တိ? ‘‘ကာယသမာစာရံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဝစီသမာစာရံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ပရိယေသနံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗ’’မ္ပိ။

‘‘ကာယသမာစာရံပါဟံ ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ ကာယသမာစာရံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပေါ ကာယသမာစာရော န သေဝိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ကာယသမာစာရံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပေါ ကာယသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။ ကာယသမာစာရံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီတိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

‘‘ဝစီသမာစာရံပါဟံ ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီ’တိ။ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ ဝစီသမာစာရံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပေါ ဝစီသမာစာရော န သေဝိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဝစီသမာစာရံ ‘ဣမံ ခေါ မေ

ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပေါ ဝစီသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။ ဝစီသမာစာရံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီတိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

‘‘ပရိယေသနံပါဟံ ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ ပရိယေသနံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ပရိယေသနံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပါ ပရိယေသနာ န သေဝိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ပရိယေသနံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ပရိယေသနံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တီ’တိ၊ ဧဝရူပါ ပရိယေသနာ သေဝိတဗ္ဗာ။ ပရိယေသနံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီတိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

‘‘ဧဝံ ပဋိပန္နော ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခသံဝရာယ ပဋိပန္နော ဟောတီ’’တိ။ ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉှံ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ – ‘‘ဧဝမေတံ၊ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ၊ သုဂတ။ တိဏ္ဏာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉှဝေယျာကရဏံ သုတွာ’’တိ။

364.Having thus expressed delight in what the Bhagavā had said and having received it with gladness, Sakka, King of the devas asked the Bhagavā a further question:

"Venerable Sir, following what course of practice is a bhikkhu said to be a bhikkhu who observes restraint according to the Fundamental Precepts for bhikkhus (Pātimokkhasamvara)”.

"King of the devas, bodily conduct (kāyasamācāra). I declare two kinds, bodily conduct that should be resorted to, and bodily conduct that should not be resorted to”.

"King of the devas, verbal conduct (vacisamācāra). I declare also two kinds, verbal conduct that should be resorted to and verbal conduct that should not be resorted to”.

"King of the devas, quest (for things both tangible and not tangible) (pariyesanā). I declare two kinds, guest that should be resorted to and quest that should not be resorted to'.

‘King of the devas, what is the reason for my saying: “I declare bodily conduct to be of two kinds, bodily conduct that should be resorted to and bodily conduct that should not be resorted to?” Of those (two kinds of bodily conduct) whatever bodily conduct is known thus: "This bodily conduct which I resorted to increases demeritoriousness and decreases meritoriousness in me,' such bodily conduct should not be resorted to. Of these (two kinds of bodily conducts) whatever bodily conduct is known thus: this bodily conduct which I resorted to decreases demeritoriousness and increases meritoriousness in me', such bodily conduct should be resorted to.

King of the devas, this is the reason for my saying: I declare bodily conduct that should be resorted to, and bodily conduct that should not be resorted to'.

"King of the devas, what is the reason for my saying: 'I declare verbal conduct to be of two kinds, verbal conduct that should be resorted to and verbal conduct that should not be resorted to? Of those (two kinds of verbal conduct), whatever verbal conduct is known thus; 'this verbal conduct which I resorted to increases, demeritoriousness and decreases meritoriousness in me, such verbal conduct should not be resorted to? Of those (two kinds of verbal conduct), whatever verbal conduct is known thus; '"this verbal conduct which I resorted to decreases demeritoriousness and increases meritoriousness in me', such verbal conduct should be resorted to.

"King of the devas, that is the reason for my saying; 'I declare verbal conduct to be of two kinds, verbal conduct that should be resorted to and verbal conduct that should not be resorted to'.

"King of the devas, what is the reason for my saying: 'I declare quest (for things tangible and not tangible) to be of two kinds, quest that should be resorted to, and quest that should not be resorted to?' Of those (two kinds of quest) whatever quest is known thus: "This quest which I resorted to increases demeritoriousness and decreases meritoriousness in me', such quest should not be resorted to.

Of those (two kinds of quest), whatever quest is known thus; this quest which I resorted to decreases demeritoriousness and increases meritoriousness in me', such quest should be resorted to.

"King of the devas, this is the reason for my saying: 'I declare quest to be of two kinds, quest that should be resorted to and quest that should not be resorted to".

"King of the devas, a bhikkhu following this course of practice is said to be a bhikkhu who observes restraint according to the fundamental precepts for bhikkhus."

This was the way the Bhagavā answered the question of Sakka, King of the devas. Delighted with what the Bhagavā had said. Sakka, king of the devas received it with gladness.

So it is, Bhagavā; so it is Sugata. Hearing the Bhagavā's answer to the question I have overcome doubt, I am rid of uncertainty in this matter".

၃၆၄။ ဤသို့လျှင် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား နောက်ထပ်ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏-

"မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ ကျင့်သော ရဟန်းသည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို ကျင့်သည် မည်ပါသနည်း"ဟု (မေး လျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ကိုယ်အကျင့် 'ကာယသမာစာရ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ကိုယ် အကျင့်၊ မမှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှုတ်အကျင့် 'ဝစီသမာစာရ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှုတ်အကျင့်၊ မမှီဝဲအပ်သော နှုတ် အကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ရှာမှီးခြင်း 'ပရိယေသနာ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း၊ မမှီဝဲ့အပ်သော ရှာမှီးခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ကိုယ်အကျင့် 'ကာယသမာစာရ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့်၊ မမှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏၊ အဘယ်အကြောင်းကို စွဲ၍ ဤ စကားကို ဆိုသနည်းဟူမူ- ထို (နှစ်ပါးသော ကိုယ်အကျင့်) တို့တွင် "ဤကိုယ်အကျင့်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏"ဟု အကြင်ကိုယ်အကျင့်ကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော ကိုယ်အကျင့်ကိုမမှီဝဲအပ်။

ထို (နှစ်ပါးသော ကိုယ်အကျင့်ကာယသမာစာရ) တို့တွင် "ဤကိုယ်အကျင့်ကို မှီဝဲသော ငါ့အားအကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု အကြင်ကိုယ်အကျင့်ကိုသိငြားအံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော ကိုယ် အကျင့်ကို မှီဝဲအပ်၏။

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ကိုယ်အကျင့် 'ကာယသမာစာရ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ကိုယ် အကျင့်၊ မမှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ငါ ဆို၏။

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှုတ်အကျင့် 'ဝစီသမာစာရ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှုတ်အကျင့််၊ မမှီဝဲအပ်သော နှုတ် အကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏၊ အဘယ် အကြောင်းကို စွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ- ထို (နှစ်ပါးသော နှုတ်အကျင့်) တို့တွင် "ဤနှုတ် အကျင့်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုး ပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏"ဟု အကြင်နှုတ်အကျင့််ကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော နှုတ်အကျင့်ကို မမှီဝဲအပ်။

ထို (နှစ်ပါးသော နှုတ်အကျင့်ဝစီသမာစာရ) တို့တွင် "ဤနှုတ်အကျင့်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု အကြင်နှုတ်အကျင့်ကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော နှုတ်အကျင့်ကို မှီဝဲအပ်၏။

--

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှုတ်အကျင့် 'ဝစီသမာစာရ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှုတ်အကျင့်၊ မမှီဝဲအပ်သော နှုတ်အကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ငါဆို၏။

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ရှာမှီးခြင်း 'ပရိယေသနာ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏၊ အဘယ်အကြောင်းကို စွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုသနည်းဟူမူ- ထို (နှစ်ပါးသော ရှာမှီးခြင်း) တို့တွင် "ဤရှာမှီးခြင်းကိုမှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏"ဟု အကြင် ရှာမှီးခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ရှာမှီးခြင်းကို မမှီဝဲအပ်။

ထို (နှစ်ပါးသော ရှာမှီးခြင်းပရိယေသနာ) တို့တွင် "ဤရှာမှီးခြင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု အကြင်ရှာမှီးခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော ရှာမှီးခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏။

"နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ရှာမှီးခြင်း 'ပရိယေသနာ' ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏" ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအကြောင်းကို စွဲ၍ ငါဆို၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဤသို့ကျင့်သော ရဟန်းသည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို ကျင့်သည်မည်၏ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်ပြဿနာကို ဖြေကြားတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍မြတ်စွာဘုရား ၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူ၏-

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ ကောင်းသောစကားကိုဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၊ ဟောတော်မူသည့် အတိုင်းမှန်လှပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားဟောအပ်သောပြဿနာအဖြေကို ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်းမှ လွန်မြောက်ပါပြီ၊ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပါပြီ"ဟု (ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူ၏)။

Indriyasaṃvaro ဣန္ဒြိယသံဝရော
(6) Restraint in Sense Faculties (Indriya samvara) ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလ

365. Itiha sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā bhagavantaṃ uttariṃ pañhaṃ apucchi –

‘‘Kathaṃ paṭipanno pana, mārisa, bhikkhu indriyasaṃvarāya paṭipanno hotī’’ti? ‘‘Cakkhuviññeyyaṃ rūpaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Sotaviññeyyaṃ saddaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Ghānaviññeyyaṃ gandhaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Jivhāviññeyyaṃ rasaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Kāyaviññeyyaṃ phoṭṭhabbaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Manoviññeyyaṃ dhammaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampī’’ti.

Evaṃ vutte, sakko devānamindo bhagavantaṃ etadavoca –

‘‘Imassa kho ahaṃ, bhante, bhagavatā saṅkhittena bhāsitassa evaṃ vitthārena atthaṃ ājānāmi. Yathārūpaṃ, bhante, cakkhuviññeyyaṃ rūpaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpaṃ cakkhuviññeyyaṃ rūpaṃ na sevitabbaṃ . Yathārūpañca kho, bhante, cakkhuviññeyyaṃ rūpaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpaṃ cakkhuviññeyyaṃ rūpaṃ sevitabbaṃ. Yathārūpañca kho, bhante, sotaviññeyyaṃ saddaṃ sevato…pe… ghānaviññeyyaṃ gandhaṃ sevato… jivhāviññeyyaṃ rasaṃ sevato… kāyaviññeyyaṃ phoṭṭhabbaṃ sevato… manoviññeyyaṃ dhammaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpo manoviññeyyo dhammo na sevitabbo. Yathārūpañca kho, bhante, manoviññeyyaṃ dhammaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpo manoviññeyyo dhammo sevitabbo.

‘‘Imassa kho me, bhante, bhagavatā saṅkhittena bhāsitassa evaṃ vitthārena atthaṃ ājānato tiṇṇā mettha kaṅkhā vigatā kathaṃkathā bhagavato pañhaveyyākaraṇaṃ sutvā’’ti.
၃၆၅. ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိံ ပဉှံ အပုစ္ဆိ –

‘‘ကထံ ပဋိပန္နော ပန၊ မာရိသ၊ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယသံဝရာယ ပဋိပန္နော ဟောတီ’’တိ? ‘‘စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ သောတဝိညေယျံ သဒ္ဒံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဃာနဝိညေယျံ ဂန္ဓံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဇိဝှာဝိညေယျံ ရသံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ကာယဝိညေယျံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံပါဟံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပီ’’တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ –

‘‘ဣမဿ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတာ သင်္ခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိ။ ယထာရူပံ၊ ဘန္တေ၊ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ န သေဝိတဗ္ဗံ ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ၊ ဘန္တေ၊ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ၊ ဘန္တေ၊ သောတဝိညေယျံ သဒ္ဒံ သေဝတော။ပေ.။ ဃာနဝိညေယျံ ဂန္ဓံ သေဝတော။ ဇိဝှာဝိညေယျံ ရသံ သေဝတော။ ကာယဝိညေယျံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ သေဝတော။ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ၊ ဘန္တေ၊ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော သေဝိတဗ္ဗော။

‘‘ဣမဿ ခေါ မေ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတာ သင်္ခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနတော တိဏ္ဏာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉှဝေယျာကရဏံ သုတွာ’’တိ။
365. Having thus expressed delight in what the Bhagavā had said, and having received it with gladness, Sakka, King of the devas, asked the Bhagavā a further question. “Venerable Sir, following what course of practice is a bhikkhu said to be a bhikkhu who observes restraint in sense faculties?”

King of the devas, visible objects cognizable by eye-consciousness, I declare to be of two kinds, visible objects that should be resorted to, and visible objects that should not be resorted to.

King of the devas, sounds cognizable by ear-consciousness I declare to be of two kinds, sounds that should be resorted to and sounds that should not be resorted to.

King of the devas, smells cognizable by nose-consciousness, I declare to be of two kinds, smells that should be resorted to and smells that should not be resorted to.

King of the devas, tastes cognizable by tongue-consciousness I declare to be of two kinds, tastes that should be resorted to and tastes that should not be resorted to.

King of the devas, tangible objects cognizable by body-consciousness, I declare to be of two kinds, tangible objects that should be resorted to, and tangible objects that should not be resorted to.

King of the devas, mind objects cognizable by the mind, I declare to be of two kinds, mind objects that should be resorted to and mind objects that should not be resorted to.

On this being said, Sakka, King of the devas said to the Bhagavā thus: “Venerable Sir, this is how I understand in full the meaning of what the Bhagavā has said in brief: Venerable Sir, there are those visible objects, cognizable by eye-consciousness, which increase demeritoriousness and decrease meritoriousness in one resorting to them. Such visible objects should not be resorted to. There are those visīble objects, cognizable by eye-consciousness, which decrease demeritoriousness and increase meritoritousness in a person resorting to them. Such visible objects should be resorted to”.

"Venerable Sir, there are these sounds cognizable by the ear-consciousness ...p...

"There are those smells cognizable by the nose consciousness ...

“There are those tastes cognizable by the tongue consciousness ...

"There are those tangible objects cognizable by the body consciousness ...

“There are those mind objects cognizable by the mind which increase demeritoriousness and decrease meritoriousness in one resorting to them. Such mind objects should not be resorted to. Venerable Sir, there are those mind objects cognizable by the mind which decrease demeritoriousness and increase meritoriousness in one resorting to them. Such mind objects should be resorted to”.

Venerable Sir, thus understanding in full the meaning of what the Bhagavā has said in brief, having heard the Bhagavā's answer to the guestions I have overcome doubt, I am rid of uncertainty in this matter”.

၃၆၅။ ဤသို့လျှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင်နောက်ထပ်ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏-

"အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ကျင့်သော ရဟန်းသည် ပါတိမောက္ခသံဝရ 'ပါတိမောက်စောင့်စည်းခြင်း' သီလကိုကျင့်သည် မည်ပါသနည်း"ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း မျက်စိဖြင့် သိအပ်သော ရူပါရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရူပါရုံ၊ မမှီဝဲအပ်သော ရူပါရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နားဖြင့် သိအပ်သော သဒ္ဒါရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော သဒ္ဒါရုံ၊ မမှီဝဲအပ်သော သဒ္ဒါရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှာခေါင်းဖြင့် သိအပ်သော ဂန္ဓာရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဂန္ဓာရုံ၊ မမှီဝဲအပ်သော ဂန္ဓာရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လျှာဖြင့် သိအပ်သော ရသာရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရသာရုံ၊ မမှီဝဲအပ်သော ရသာရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ကိုယ်ဖြင့် သိအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ရုံ၊ မမှီဝဲအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း စိတ်ဖြင့် သိအပ်သော ဓမ္မာရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဓမ္မာရုံ၊ မမှီဝဲအပ်သော ဓမ္မာရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

ဤသို့ဟောတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏-

"အသျှင်ဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဤတရားတော်၏ အနက်ကိုအကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် ဤသို့ သိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား မျက်စိဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ရူပါရုံကို မှီဝဲသောသူအားအကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ မျက်စိဖြင့်သိအပ်သော ဤသို့သဘောရှိသော ရူပါရုံကို မမှီဝဲအပ်၊ မျက်စိဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ရူပါရုံကို မှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ မျက်စိဖြင့်သိအပ်သော ဤသို့သဘောရှိသော ရူပါရုံကို မှီဝဲအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား နားဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော သဒ္ဒါရုံကို မှီဝဲသောသူအား။ နှာခေါင်း ဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ဂန္ဓာရုံကို မှီဝဲသောသူအား။ လျှာဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ရသာရုံကို မှီဝဲသောသူအား။ ကိုယ်ဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို မှီဝဲသောသူအား။ စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို မှီဝဲသောသူအားအကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါး၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော ဤသို့သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို မမှီဝဲအပ်။

--

အသျှင်ဘုရား စိတ်ဖြင့် သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို မှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော ဤသို့သဘော ရှိသောဓမ္မာရုံကို မှီဝဲအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဤတရားတော်၏ အနက်ကိုအကျယ်အားဖြင့် ဤသို့ သိသော အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သော ပြဿနာ၏ အဖြေကိုကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ ယုံမှားခြင်းမှ လွန်မြောက်ပါပြီ၊ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်းကင်းပါပြီ"ဟု (လျှောက်၏)။

366. Itiha sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā bhagavantaṃ uttariṃ pañhaṃ apucchi –

‘‘Sabbeva nu kho, mārisa, samaṇabrāhmaṇā ekantavādā ekantasīlā ekantachandā ekantaajjhosānā’’ti? ‘‘Na kho, devānaminda, sabbe samaṇabrāhmaṇā ekantavādā ekantasīlā ekantachandā ekantaajjhosānā’’ti.

‘‘Kasmā pana, mārisa, na sabbe samaṇabrāhmaṇā ekantavādā ekantasīlā ekantachandā ekantaajjhosānā’’ti? ‘‘Anekadhātu nānādhātu kho, devānaminda, loko. Tasmiṃ anekadhātunānādhātusmiṃ loke yaṃ yadeva sattā dhātuṃ abhinivisanti, taṃ tadeva thāmasā parāmāsā abhinivissa voharanti – ‘idameva saccaṃ moghamañña’nti. Tasmā na sabbe samaṇabrāhmaṇā ekantavādā ekantasīlā ekantachandā ekantaajjhosānā’’ti.

‘‘Sabbeva nu kho, mārisa, samaṇabrāhmaṇā accantaniṭṭhā accantayogakkhemī accantabrahmacārī accantapariyosānā’’ti? ‘‘Na kho, devānaminda, sabbe samaṇabrāhmaṇā accantaniṭṭhā accantayogakkhemī accantabrahmacārī accantapariyosānā’’ti.

‘‘Kasmā pana, mārisa, na sabbe samaṇabrāhmaṇā accantaniṭṭhā accantayogakkhemī accantabrahmacārī accantapariyosānā’’ti? ‘‘Ye kho, devānaminda, bhikkhū taṇhāsaṅkhayavimuttā te accantaniṭṭhā

accantayogakkhemī accantabrahmacārī accantapariyosānā. Tasmā na sabbe samaṇabrāhmaṇā accantaniṭṭhā accantayogakkhemī accantabrahmacārī accantapariyosānā’’ti.

Itthaṃ bhagavā sakkassa devānamindassa pañhaṃ puṭṭho byākāsi. Attamano sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinandi anumodi – ‘‘evametaṃ, bhagavā, evametaṃ, sugata. Tiṇṇā mettha kaṅkhā vigatā kathaṃkathā bhagavato pañhaveyyākaraṇaṃ sutvā’’ti.
၃၆၆. ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိံ ပဉှံ အပုစ္ဆိ –

‘‘သဗ္ဗေဝ နု ခေါ၊ မာရိသ၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ’’တိ? ‘‘န ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ’’တိ။

‘‘ကသ္မာ ပန၊ မာရိသ၊ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ’’တိ?
‘‘အနေကဓာတု နာနာဓာတု ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ လောကော။ တသ္မိံ အနေကဓာတုနာနာဓာတုသ္မိံ လောကေ ယံ ယဒေဝ သ
တ္တာ ဓာတုံ အဘိနိဝိသန္တိ၊ တံ တဒေဝ ထာမသာ ပရာမာသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ – ‘ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည’န္တိ။
တသ္မာ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ’’တိ။

‘‘သဗ္ဗေဝ နု ခေါ၊ မာရိသ၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမီ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရီ အစ္စန္တပရိယောသာနာ’’တိ?
‘‘န ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမီ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရီ အစ္စန္တပရိယောသာ
နာ’’တိ။

‘‘ကသ္မာ ပန၊ မာရိသ၊ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမီ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရီ အစ္စန္တပရိယောသာ
နာ’’တိ? ‘‘ယေ ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဘိက္ခူ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ တေ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမီ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရီ အစ္စ
န္တပရိယောသာနာ။ တသ္မာ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမီ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရီ အစ္စန္တပရိယော
သာနာ’’တိ။

ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉှံ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ – ‘‘ဧဝမေတံ၊ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ၊ သုဂတ။ တိဏ္ဏာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပ
ဉှဝေယျာကရဏံ သုတွာ’’တိ။
366.Having thus expressed his delight in what the Bhagavā had said and having received it with gladness, Sakka, King of the devas asked the Bhagavā a further question.

"Venerable Sir, do all samaṇas and brahmanas have the same view, the same mode of practice, the same belief, the same goal?”

"King of the devas, not all samanas and brahmanas have entirely the same view, the same mode of practice, the same belief, or the same goal”.

"Venerable Sir, why do all the samanas and brāhmanas not have the same view, the same mode of practice, the same belief, or the same goal?”

King of the devas, indeed there are many and varied dispositions (dhātu)! in the world. In that world where there are many and varied dispositions, beings cling to certain dispositions and adhering only to these dispositions strongly and firmly, they declare “only this view of mine is true; and any other is futile”. Therefore, all the samaṇas and brāhmanas do not have the same view, the same mode of practice, the same belief, or the same goal”.

"Venerable Sir, do all samaṇnas and brāhmanas accomplish the end which is beyond destruction, (accanta nittha); do they all have safety from the bonds, which is beyond destruction (accanta yogakkhemi); adopt the Ariya practice which is beyond destruction (accanta brahmacāri); do they all reach the ultimate goal, which is beyond the destruction (accanta pariyasana)?”

"King of the devas, not all samaṇas and brāhmaṇas accomplish the end which is beyond destruction, have safety from the bonds, which is beyond destruction, adopt the ariya practice which is beyond destruction, or reach the ultimate goal, which is beyond destruction".

"Venerable Sir, why do not all samanas and brāhmaṇas accomplish the end which is beyond destruction, have the safety from the bonds, which is beyond destruction, adopt the Ariya practice, which is beyond destruction, or reach the ultimate goal, which is beyond destruction?"

"King of the devas, (only) the bhikkhus who are emancipated (from the defilements, kilesās) through (the Path of) destruction of craving (tanhā) accomplish the end which is beyond destruction, have the safety from the bonds, which is beyond destruction, adopt the Ariya practice which is beyond destruction, and reach the ultimate goal which is beyond destruction. Therefore, not all samaṇas and brāhmaṇas accomplish the end which is beyond destruction, have the safety from the bonds, which is beyond destruction, adopt the Ariya practice which is beyond destruction or reach the ultimate goal which is beyond destruction".

This was the way the Bhagavā answered the question of Sakka, King of the devas. Delighted with what the Bhagavā had said, Sakka, King of the devas, received it with gladness and said thus:

"So it is Bhagavā, so it is Sugata. Hearing the Bhagavā's answer to the guestion, I have overcome doubt, I am rid of uncertainty in this matter".

၃၆၆။ ဤသို့လျှင် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား နောက်ထပ်ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏-

"အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် တူသောအဆုံးအမ တူသောအကျင့် တူသောအယူ တူသော ပြီးဆုံးရာ ရှိပါကုန်သလော"ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် တူသောအဆုံးအမ တူသောအကျင့် တူသောအယူ တူသောပြီးဆုံးရာ မရှိကုန်ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် တူသောအဆုံးအမတူသောအကျင့် တူသော အယူ တူသောပြီးဆုံးရာ မရှိပါကုန်သနည်းဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လောကသည် များသော အမျိုးမျိုးသော ဓာတ်ရှိ၏။ များသောအမျိုးမျိုးသော ဓာတ်ရှိသည့် ထိုလောက၌ သတ္တဝါတို့သည် အကြင် အကြင် ဓာတ်ကို စွဲလမ်းကုန်၏၊ ထိုထိုဓာတ်ကိုသာလျှင် ပြင်းထန်မြဲမြံစွာ စွဲလမ်း၍ "ဤငါ၏ အယူသည်သာ မှန်၏၊ တစ်ပါးသောသူတို့၏အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်း"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် တူသောအဆုံးအမ တူသောအကျင့် တူသောအယူ တူသောပြီးဆုံးရာ မရှိကုန်ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော မှီခိုအားထားရာရှိပါကုန်သလော၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ယောဂကုန်ရာ ရှိပါကုန်သလော၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သောတရားအလို့ငှါ မြတ်သောအကျင့် ရှိပါကုန်သလော၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ပြီးဆုံးရာ ရှိပါကုန်သလော"ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော မှီခိုအားထားရာ မရှိကုန်၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ယောဂကုန်ရာ မရှိကုန်၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော တရားအလို့ငှါ မြတ်သောအကျင့် မရှိကုန်၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ပြီးဆုံးရာ မရှိကုန်ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား အဘယ့်ကြောင့် အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သောမှီခိုအားထားရာ မရှိပါကုန်သနည်း၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ယောဂကုန်ရာ မရှိပါကုန်သနည်း၊ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်သော တရားအလို့ငှါ မြတ်သောအကျင့် မရှိပါကုန်သနည်း၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ပြီးဆုံးရာမရှိပါကုန်သနည်း"ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း တဏှာကို ကုန်ခန်းစေတတ်သော မဂ်ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်သောရဟန်းတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော မှီခိုအားထားရာ ရှိကုန်၏၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ယောဂကုန်ရာ ရှိကုန်၏၊ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်သော တရားအလို့ငှါ မြတ်သောအကျင့် ရှိကုန်၏၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ပြီးဆုံးရာ ရှိကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏ

--
တို့သည် ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော မှီခိုအားထားရာ မရှိကုန်၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ယောဂကုန်ရာ မရှိကုန်၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန့်သော တရားအလို့ငှါ မြတ်သော အကျင့် မရှိကုန်၊ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်သော ပြီးဆုံးရာ မရှိကုန်ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း မေးအပ်သည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်ပြဿနာကို ဖြေကြားတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူ၏။ "ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သော ပြဿနာ၏ အဖြေကို ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်းမှ လွန်မြောက်ပါပြီ၊ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်းကင်းပါပြီ"ဟု (ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူ၏)။

367. Itiha sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā bhagavantaṃ etadavoca –

‘‘Ejā, bhante, rogo, ejā gaṇḍo, ejā sallaṃ, ejā imaṃ purisaṃ parikaḍḍhati tassa tasseva bhavassa abhinibbattiyā. Tasmā ayaṃ puriso uccāvacamāpajjati . Yesāhaṃ, bhante, pañhānaṃ ito bahiddhā aññesu samaṇabrāhmaṇesu okāsakammampi nālatthaṃ, te me bhagavatā byākatā. Dīgharattānusayitañca pana [dīgharattānupassatā, yañca pana (syā.), dīgharattānusayino, yañca pana (sī. pī.)] me vicikicchākathaṃkathāsallaṃ, tañca bhagavatā abbuḷha’’nti.

‘‘Abhijānāsi no tvaṃ, devānaminda, ime pañhe aññe samaṇabrāhmaṇe pucchitā’’ti? ‘‘Abhijānāmahaṃ, bhante, ime pañhe aññe samaṇabrāhmaṇe pucchitā’’ti. ‘‘Yathā kathaṃ pana te, devānaminda, byākaṃsu? Sace te agaru bhāsassū’’ti. ‘‘Na kho me, bhante, garu yatthassa bhagavā nisinno bhagavantarūpo vā’’ti. ‘‘Tena hi, devānaminda, bhāsassū’’ti. ‘‘Yesvāhaṃ [yesāhaṃ (sī. syā. pī.)], bhante , maññāmi samaṇabrāhmaṇā āraññikā pantasenāsanāti, tyāhaṃ upasaṅkamitvā ime pañhe pucchāmi, te mayā puṭṭhā na sampāyanti, asampāyantā mamaṃyeva paṭipucchanti – ‘ko nāmo āyasmā’ti? Tesāhaṃ puṭṭho byākaromi – ‘ahaṃ kho, mārisa, sakko devānamindo’ti. Te mamaṃyeva uttari paṭipucchanti – ‘kiṃ panāyasmā, devānaminda [devānamindo (sī. pī.)], kammaṃ katvā imaṃ ṭhānaṃ patto’ti? Tesāhaṃ yathāsutaṃ yathāpariyattaṃ dhammaṃ desemi. Te tāvatakeneva attamanā honti – ‘sakko ca no devānamindo diṭṭho, yañca no apucchimhā, tañca no byākāsī’ti. Te aññadatthu mamaṃyeva sāvakā sampajjanti, na cāhaṃ tesaṃ. Ahaṃ kho pana, bhante, bhagavato sāvako sotāpanno avinipātadhammo niyato sambodhiparāyaṇo’’ti .
၃၆၇. ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ –

‘‘ဧဇာ၊ ဘန္တေ၊ ရောဂေါ၊ ဧဇာ ဂဏ္ဍော၊ ဧဇာ သလ္လံ၊ ဧဇာ ဣမံ ပုရိသံ ပရိကမုတိ တဿ တဿေဝ ဘဝဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ။ တသ္မာ အယံ ပုရိသော ဥစ္စာဝစမာပဇ္ဇတိ ။ ယေသာဟံ၊ ဘန္တေ၊ ပဉှာနံ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ အညေသု သမဏဗြာဟ္မ

ဏေသု ဩကာသကမ္မမ္ပိ နာလတ္ထံ၊ တေ မေ ဘဂဝတာ ဗျာကတာ။ ဒီဃရတ္တာနုသယိတဉ္စ ပန [ဒီဃရတ္တာနုပသယိတာ၊ ယဉ္စ ပန (သျာ.)၊ ဒီဃရတ္တာနုသယိနော၊ ယဉ္စ ပန (သီ. ပီ.)] မေ ဝိစိကိစ္ဆာကထံကထာသလ္လံ၊ တဉ္စ ဘဂဝတာ အဗ္ဗူဠှ''န္တိ။

''အဘိဇာနာသိ နော တွံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဣမေ ပဉှေ အညေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆိတာ''တိ? ''အဘိဇာနာမဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဣမေ ပဉှေ အညေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆိတာ''တိ။ ''ယထာ ကထံ ပန တေ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဗျာကံသု? သစေ တေ အဂရု ဘာသဿူ''တိ။ ''န ခေါ မေ၊ ဘန္တေ၊ ဂရု ယတ္ထဿ ဘဂဝါ နိသိန္နော ဘဂဝန္တရူပေါ ဝါ''တိ။ ''တေန ဟိ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဘာသဿူ''တိ။ ''ယေသွာဟံ [ယေသာဟံ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဘန္တေ ၊ မညာမိ သမဏဗြာဟ္မဏာ အာရညိကာ ပန္တသေနာသနာတိ၊ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဣမေ ပဉှေ ပုစ္ဆာမိ၊ တေ မယာ ပုဋ္ဌာ န သမ္ပာယန္တိ၊ အသမ္ပာယန္တာ မမံယေဝ ပဋိပုစ္ဆန္တိ – 'ကော နာမော အာယသ္မာ'တိ? တေသာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရောမိ – 'အဟံ ခေါ၊ မာရိသာ၊ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော'တိ။ တေ မမံယေဝ ဥတ္တရိ ပဋိပုစ္ဆန္တိ – 'ကိံ ပနာယသ္မာ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ [ဒေဝါနမိန္ဒော (သီ. ပီ.)]၊ ကမ္မံ ကတွာ ဣမံ ဌာနံ ပတ္တော'တိ? တေသာဟံ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ တေ တာဝတကေနေဝ အတ္တမနာ ဟောန္တိ – 'သက္ကော စ နော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒိဋ္ဌော၊ ယဉ္စ နော အပုစ္ဆိမှာ၊ တဉ္စ နော ဗျာကာသီ'တိ။ တေ အညဒတ္ထု မမံယေဝ သာဝကာ သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ န စာဟံ တေသံ။ အဟံ ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော သာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယဏော''တိ ။

367.Having thus expressed delight in what the Bhagavā had said and having received it with gladness, Sakka, King of the devas, said to the Bhagavā thus: "Venerable Sir, craving is a disease; craving is an abscess; craving is a thorn. Craving drags all beings to be reborn in this or that existence, so that all these beings reach superior or inferior realms of existence".

"Venerable Sir, I did not get any chance from other samaṇas and brāhmanas outside of this Teaching, even to ask these guestions, which the Bhagavā has answered. For a long time the thorn of doubt and uncertainty has been present in me, but now the Bhagavā has pulled out that thorn".

"King of the devas, do you remember having asked, other samaṇnas and brāhmanas these guestions?"

"Venerable Sir, I remember having asked other samanas and brāhmanas these questions".

"King of the devas how did they answer these questions? Tell me if it is not burdensome for you".

"Venerable Sir, it is not burdensome for me (to speak) at the place where the Bhagavā or someone like the Bhagavā is seated".

"In that case, King of the devas speak".

"Venerable Sir, I thought samaṇas and brāhmanṇas were those who lived in remote forest dwellings and I approached them and asked them these questions. They could not fully answer the questions asked by me. Not being able to answer these questions, they even asked me a counter question: "What is the Venerable One's name?' Thus asked, I answered: Sirs, I am Sakka, King of the devas".

They asked me a further counter question: King of the devas through performing what (sort of) action have you reached this position (of Sakka)? "I expounded to them the dhamma As far as I had heard and learnt. They were pleased with even by that much, (exclaimimg) 'we have seen Sakka, King of the devas! What we asked of him, he has answered!" Actually they became my disciples. I did not become their disciple. Venerable Sir, I am a disciple of the Bhagavā, I am now a Sotāpanna, not liable to fall into realms of misery and suffering, and assured of a good destination and of attaining the three higher levels of Insight culminating in Enlightenment."

၃၆၇။ ဤသို့လျှင် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

အသျှင်ဘုရား တဏှာသည် ရောဂါမည်ပါ၏၊ တဏှာသည် အိုင်းအမာမည်ပါ၏၊ တဏှာသည်ငြောင့်မည်ပါ၏၊ တဏှာသည် ဤသတ္တဝါအပေါင်းကို ထိုထိုဘဝ၌ ဖြစ်စေခြင်းငှါ ဆွဲငင်ပါ၏၊ ထို့ကြောင့်ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည် မြတ်သော ဘဝ ယုတ်သောဘဝသို့ ရောက်ရပါ၏။

"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသာသနာတော်မှအပ အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ အကြင်ပြဿနာတို့ကို မေးခွင့်မျှလည်း မရခဲ့ပါ၊ ထိုပြဿနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဖြေကြားတော်မူပါ၏၊ အကျွန်ုပ်၏ (သန္တာန်၌) ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ ညဥ့်ပတ်လုံး ကိန်းအောင်း၍နေသောသို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်း ငြောင့်သည် ရှိပါ၏၊ ထိုငြောင့်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားသည်နုတ်တော်မူ အပ်ပါ၏"ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း သင်သည် ဤပြဿနာတို့ကို အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အားမေးဖူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤပြဿနာတို့ကို အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အား မေးဖူးသည်ကို အကျွန်ုပ် မှတ်မိပါသည်အသျှင်ဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် အဘယ်သို့ ဖြေကြားကုန်သနည်း၊ အကယ်၍ သင့်အား ဝန်မလေးမူ ပြောကြားပါလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားဖြစ်စေ၊ မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ ထိုင်နေရာအရပ်၌ ပြောကြားရန်အကျွန်ုပ်အား ဝန်မလေးပါ အသျှင်ဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း သို့ဖြစ်လျှင် ပြောကြားပါလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ဆိတ် ငြိမ်ရာ တောကျောင်းနေ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍ အကျွန်ုပ်မှတ်ထင်ပါ၏၊ ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤပြဿနာတို့ကို အကျွန်ုပ် မေးဖူးပါ၏၊ အကျွန်ုပ် မေးလတ်သော် ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် မဖြေနိုင်ကြပါကုန်၊ မဖြေနိုင်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍ "အသျှင် သည် အဘယ်အမည်ရှိပါသနည်း"ဟု အကျွန်ုပ်ကိုပင် ပြန်၍ မေးကြပါကုန်၏။

ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ "အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည်ကား နတ်တို့၏အရှင်သိကြားမင်းပါတည်း"ဟု အကျွန်ုပ် ဖြေကြားပါ၏၊ ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် အကျွန်ုပ်ကိုပင် "နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း အရှင်သည် အဘယ်ကံကို ပြု၍ ဤသိကြားနေရာသို့ ရောက်ပါသနည်း"ဟု

--
ထပ်၍မေးကြပြန်ပါကုန်၏။ ကြားဖူးသည့်အတိုင်း သင်ဖူးသည့်အတိုင်း (ခုနစ်ပါးသော သိကြားဖြစ်ကြောင်း) တရားကို ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့အား အကျွန်ုပ်ဟောပါ၏။ ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ထိုမျှဖြင့်ပင်လျှင် "ငါတို့သည် နတ်တို့၏ အရှင်သိကြားမင်းကို တွေ့မြင်ရပေ၏၊ အကြင် (ပြဿနာ) ကိုလည်း ငါတို့သည် မေးကြရကုန်၏၊ ထို (ပြဿနာ) ကိုလည်း ငါတို့အား ဖြေကြားပေ၏"ဟု ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။ စင်စစ်အားဖြင့် ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် အကျွန်ုပ်၏ တပည့်သာလျှင် ဖြစ်ကြပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်သည်ကား ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့၏ တပည့် မဖြစ်ပါ၊ အသျှင်ဘုရားအကျွန်ုပ်သည်ကား အပါယ်လေးပါးသို့ ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင်လားရာရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏တပည့် သောတာပန်ဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

Somanassapaṭilābhakathā သောမနဿပဋိလာဘကထာ
Happiness Experienced Previously ဝမ်းမြောက်မှုကို ရဖူးခြင်း

368. ‘‘Abhijānāsi no tvaṃ, devānaminda, ito pubbe evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābha’’nti? ‘‘Abhijānāmahaṃ , bhante, ito pubbe evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābha’’nti. ‘‘Yathā kathaṃ pana tvaṃ, devānaminda, abhijānāsi ito pubbe evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābha’’nti?

‘‘Bhūtapubbaṃ, bhante, devāsurasaṅgāmo samupabyūḷho [samūpabbuḷho (sī. pī.)] ahosi. Tasmiṃ kho pana, bhante, saṅgāme devā jiniṃsu, asurā parājayiṃsu [parājiṃsu (sī. pī.)]. Tassa mayhaṃ, bhante, taṃ saṅgāmaṃ abhivijinitvā vijitasaṅgāmassa etadahosi – ‘yā ceva dāni dibbā ojā yā ca asurā ojā, ubhayametaṃ [ubhayamettha (syā.)] devā paribhuñjissantī’ti. So kho pana me, bhante, vedapaṭilābho somanassapaṭilābho sadaṇḍāvacaro sasatthāvacaro na nibbidāya na virāgāya na nirodhāya na upasamāya na abhiññāya na sambodhāya na nibbānāya saṃvattati. Yo kho pana me ayaṃ, bhante, bhagavato dhammaṃ sutvā vedapaṭilābho somanassapaṭilābho, so adaṇḍāvacaro asatthāvacaro ekantanibbidāya virāgāya nirodhāya upasamāya abhiññāya sambodhāya nibbānāya saṃvattatī’’ti.
၃၆၈. ‘‘အဘိဇာနာသိ နော တွံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘ’’န္တိ? ‘‘အဘိဇာနာမဟံ ၊ ဘန္တေ၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘ’’န္တိ။ ‘‘ယထာ ကထံ ပန တွံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ အဘိဇာနာသိ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘ’’န္တိ?

‘‘ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော သမုပဗျူဠှော [သမူပဗ္ဗုဠှော (သီ. ပီ.)] အဟောသိ။ တသ္မိံ ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ သင်္ဂါမေ ဒေဝါ ဇိနိံသု၊ အသုရာ ပရာဇယိံသု [ပရာဇိံသု (သီ. ပီ.)]။ တဿ မယှံ၊ ဘန္တေ၊ တံ သင်္ဂါမံ အဘိဝိဇိနိတွာ ဝိဇိတသင်္ဂါမဿ ဧတဒဟောသိ – ‘ယာ စေဝ ဒါနိ ဒိဗ္ဗာ ဩဇာ ယာ စ အသုရာ ဩဇာ၊ ဥဘယမေတံ [ဥဘယမေတ္ထ (သျာ.)] ဒေဝါ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တီ’တိ။ သော ခေါ ပန မေ၊ ဘန္တေ၊ ဝေဒပဋိလာဘော သောမနဿပဋိလာဘော သဒဏ္ဍာဝစရော သသတ္ထာဝစရော န နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ န သမ္ဗောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ယော ခေါ ပန မေ အယံ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဝေဒပဋိလာဘော သောမနဿပဋိလာဘော၊ သော အဒဏ္ဍာဝစရော အသတ္ထာဝစရော ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတီ’’တိ။
368."King of the devas, do you remember having experienced previously such satisfaction and happiness?”

"Venerable Sir, I remember having experienced previously such satisfaction and happiness”.

"King of devas, in what way do you remember having experienced previously such satisfaction and happiness?"

“Venerable Sir, what happened (at one time) in the past was that there was a battle between the devas and asurās. In that battle, Venerable Sir, the devas were victorious, and the asurās were defeated. Having won the battle, I, the conqueror in battle had this thought (of satisfaction and happiness): "Now indeed of the food for the devas and for the asurās, both will be enjoyed by the devas!” But Venerable Sir, that satisfaction and happiness I gained then was the sort gained through force of arms and weapons, not conducive to disgust with the world, to freedom from attachment, to cessation of dukkha, to achievement of calm through extinction of defilements, to the attainment of special apperception (abhiññā), to the realization of the Four Ariyā Truths and to the realization of Nibbāna".

"Now, Venerable Sir, that satisfaction and happiness I gain from hearing the dhamma of the Exalted One, is satisfaction and happiness gained without force of arms, without use of weapons, and is conducive to disgust with the world, to freedom from attachment, to cessation of dukkha, to achievement of calm, to attainment of special apperception, to the realization of the Four Ariyā Truths and to the realization of Nibbāna”.
၃၆၈။ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း သင်သည် ဤယခုမှ ရှေးအခါက ဤသို့သဘောရှိသောနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရဖူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤယခုမှ ရှေးအခါက ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရဖူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဤယခုမှ ရှေးအခါက ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရဖူးသည်ကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်မိပါသနည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသည်ကား နတ်နှင့် အသူရာတို့ စစ်ပွဲဖြစ်ခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုစစ်ပွဲ၌နတ်တို့နိုင်၍ အသုရာတို့ ရှုံးကြပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုစစ်ကို နိုင်သောကြောင့် စစ်နိုင်သော ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤသို့သော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ပါ၏၊ "ယခုအခါ နတ်တို့၏ အစာအာဟာရအသူရာတို့၏ အစာအာဟာရဟူ၍ရှိရာ ဤနှစ်မျိုးလုံးကို နတ်တို့ချည်းသာ သုံးဆောင်ကြရကုန်လတ္တံ့"ဟု (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ထို နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုးကိုရခြင်းသည် တုတ် ဓား လက်နက် ကိုင်ဆောင်ရသော ချမ်းသာမျိုးဖြစ်ပါ၏။။ ငြီးငွေ့ရန်အလို့ငှါ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန်အလို့ငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ရန်အလို့ငှါ ရာဂစသည် ငြိမ်းရန်အလို့ငှါ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှါ သစ္စာလေးပါးကို သိရန်အလို့ငှါ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်အလို့ငှါ မဖြစ်ပါ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ကြားနာရ၍ အကျွန်ုပ်၏ အကြင်နှစ်သက်ခြင်းဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုးကို ရခြင်းသည် ရှိပါ၏၊ ထို (နှစ်သက်ခြင်းဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုးကို ရခြင်း) သည်သာတုတ် ဓား လက်နက်မကိုင်ဆောင်ရသော ချမ်းသာခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါ၏၊ စင်စစ်။ ငြီးငွေ့ရန်အလို့ငှါ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန်အလို့ငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ ချုပ်ရန်အလို့ငှါ ရာဂ စသည် ငြိမ်းရန်အလို့ငှါ

--
ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှါ သစ္စာလေးပါးကို သိရန်အလို့ငှါ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်အလို့ငှါ ဖြစ်ပါသည်ဟု (လျှောက်၏)။

369. ‘‘Kiṃ pana tvaṃ, devānaminda, atthavasaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedesī’’ti? ‘‘Cha kho ahaṃ, bhante, atthavase sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.

‘‘Idheva tiṭṭhamānassa, devabhūtassa me sato;

Punarāyu ca me laddho, evaṃ jānāhi mārisa.

‘‘Imaṃ kho ahaṃ, bhante, paṭhamaṃ atthavasaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.

‘‘Cutāhaṃ diviyā kāyā, āyuṃ hitvā amānusaṃ;

Amūḷho gabbhamessāmi, yattha me ramatī mano.

‘‘Imaṃ kho ahaṃ, bhante, dutiyaṃ atthavasaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.

‘‘Svāhaṃ amūḷhapaññassa [amūḷhapañhassa (?)], viharaṃ sāsane rato;

Ñāyena viharissāmi, sampajāno paṭissato.

‘‘Imaṃ kho ahaṃ, bhante, tatiyaṃ atthavasaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.

‘‘Ñāyena me carato ca, sambodhi ce bhavissati;

Aññātā viharissāmi, sveva anto bhavissati.

‘‘Imaṃ kho ahaṃ, bhante, catutthaṃ atthavasaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.

‘‘Cutāhaṃ mānusā kāyā, āyuṃ hitvāna mānusaṃ;

Puna devo bhavissāmi, devalokamhi uttamo.

‘‘Imaṃ kho ahaṃ, bhante, pañcamaṃ atthavasaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.

‘‘Te [ye (?)] paṇītatarā devā, akaniṭṭhā yasassino;

Antime vattamānamhi, so nivāso bhavissati.

‘‘Imaṃ kho ahaṃ, bhante, chaṭṭhaṃ atthavasaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.

‘‘Ime kho ahaṃ, bhante, cha atthavase sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.
၃၆၉. ‘‘ကိံ ပန တွံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေသီ’’တိ? ‘‘ဆ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

‘‘ဣဓေဝ တိဋ္ဌမာနဿ၊ ဒေဝဘူတဿ မေ သတော။

ပုနရာယု စ မေ လဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ မာရိသ။

‘‘ဣမံ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ပဌမံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

‘‘စုတာဟံ ဒိဝိယာ ကာယာ၊ အာယုံ ဟိတွာ အမာနုသံ။

အမူဠှော ဂဗ္ဘမေဿာမိ၊ ယတ္ထ မေ ရမတီ မနော။

‘‘ဣမံ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဒုတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

‘‘သွာဟံ အမူဠှပညဿ [အမူဠှပဉ္ဉဿ (?)]၊ ဝိဟရံ သာသနေ ရတော။

ဉာယေန ဝိဟရိဿာမိ၊ သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော။

‘‘ဣမံ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ တတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

‘‘ဉာယေန မေ စရတော စ၊ သမ္ဗောဓိ စေ ဘဝိဿတိ။

အညာတာ ဝိဟရိဿာမိ၊ သွေ၀ အန္တော ဘဝိဿတိ။

‘‘ဣမံ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ စတုတ္ထံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

‘‘စုတာဟံ မာနုသာ ကာယာ၊ အာယုံ ဟိတွာန မာနုသံ။

ပုန ဒေဝေါ ဘဝိဿာမိ၊ ဒေဝလောကမှိ ဥတ္တမော။

‘‘ဣမံ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ပဉ္စမံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

‘‘တေ [ယေ (?)] ပဏီတတရာ ဒေဝါ၊ အကနိဋ္ဌာ ယသဿိနော။

အန္တိမေ ဝတ္တမာနမှိ၊ သော နိဝါသော ဘဝိဿတိ။

‘‘ဣမံ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဆဋ္ဌံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

‘‘ဣမေ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဆ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

369."King of the devas, seeing clearly what benefits do you declare in praise of gaining such satisfaction and happiness?”

"Venerable Sir, seeing clearly the six benefits I declare in praise of gaining such satisfaction and happiness”.

"While remaining even here, I, who had been Sakka regained my life as Sakka. Know thus Venerable Sir.”

"Venerable Sir, seeing clearly this first benefit, I declare in praise of gaining such satisfaction and happiness".

On passing away from the realm of the devas, forsaking the deva life, mindfully and without being confused, I shall be conceived in my mother's womb, in the realm in where my mind delights.

"Venerable Sir, seeing clearly this second benefit, I declare in praise of gaining such satisfaction and happiness”.

"Being free from confusion, living delightfully in the Teaching of the Buddha, whose wisdom is free from bewilderment, I shall live a life befitting an Ariyā, with mindfulness and comprehension.”

"Venerable Sīir, seeing clearly this third benefit I declare in praise of gaining such satisfaction and happiness”.

"And if while living a life befitting an Ariyā, I should attain the Sakādāgāmi Magga Insight, I shall remain desiring to realize the higher levels of Insight; that existence will be my last existence in the world of human beings”.

Venerable Sir, seeing clearly this fourth benefit, I declare in praise of gaining such satisfaction and happiness”.

"Venerable Sir, passing away from the human world, forsaking human life, I shall again be a deva, as chief in the deva realm”.

"Venerable Sir, seeing clearly this fifth benefit (to me), I declare in praise of gaining such satisfaction and happiness”.

Venerable Sir, the Akanittha Brahmās are superior, with large retinues. When I reach the last existence, that (brahmā realm) will be my abode.

"Venerable Sir, seeing clearly this sixth benefit, I declare in praise of gaining such satisfaction

and happiness”.

"Venerable Sir, seeing clearly these six benefits, I declare in praise of gaining such satisfaction and happiness”.

၃၆၉။ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း သင်သည် အဘယ်အကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့သဘောရှိသောနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါသနည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ခြောက်ပါးသော အကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့သဘော ရှိသောနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုးရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤအရပ်၌ပင် တည်နေလျက် သိကြားပင် ပြန်ဖြစ်၍ အသက်ကိုလည်းတစ်ဖန် ပြန်၍ ရပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ သိတော်မူပါလော့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရှေးဦးစွာသော ဤအကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့ သဘော ရှိသောနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နတ်ဘုံမှ စုတေ၍ နတ်အသက်ကို စွန့်ပြီးလျှင် မတွေမဝေ သတိရှိလျက်အကျွန်ုပ်၏ စိတ်မွေ့လျော်ရာဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသို့ ရောက်ရပါအံ့။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နှစ်ခုမြောက်သော ဤအကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့ သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ယုံမှားတွေဝေခြင်းကင်းသည် ဖြစ်၍ သာသနာတော်၌ မွေ့လျော်စွာ နေသောထိုအကျွန်ုပ်သည် သတိ သမ္ပဇဉ်နှင့်ယှဉ်လျက် အရိယာအဖြစ်နှင့်လျော်စွာ နေရပါလတ္တံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သုံးခုမြောက်သော ဤအကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့သဘောရှိသောနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အရိယာအဖြစ်နှင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်စွာ ကျင့်ဆောင်နေထိုင် သော အကျွန်ုပ်အားအကယ်၍ သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ်သည်ဖြစ်အံ့၊ (အထက်မဂ်ကို) သိလိုသည် ဖြစ်၍ နေပါအံ့၊ ထို (ဘဝ) သည်ပင် လူ့ပြည်၌ အဆုံးဘဝဖြစ်ပါလတ္တံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် လေးခုမြောက်သော ဤအကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့ သဘောရှိသောနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘုံမှ စုတေ၍ လူ့အသက်ကို စွန့်ပြီးလျှင် နတ်ပြည်၌ သိကြားမင်းတစ်ဖန် ဖြစ်ရပါလတ္တံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ငါးခုမြောက်သော ဤ အကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့သဘောရှိသောနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာတို့သည် သာလွန်၍ မြတ်ကုန်၏၊ အခြံအရံများ ကုန်၏၊ အဆုံးဘဝဖြစ်သည် ရှိသော် ထို (အကနိဋ္ဌဘုံ) သည် (အကျွန်ုပ်၏) နေရာ ဖြစ်ပါလတ္တံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ခြောက်ခုမြောက်သော ဤအကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့ သဘောရှိ သောနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ခြောက်ပါးကုန်သော ဤအကျိုးထူးတို့ကို မြင်၍ ဤသို့သဘော ရှိသောနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

370.‘‘Apariyositasaṅkappo , vicikiccho kathaṃkathī.

Vicariṃ dīghamaddhānaṃ, anvesanto tathāgataṃ.

‘‘Yassu maññāmi samaṇe, pavivittavihārino;

Sambuddhā iti maññāno, gacchāmi te upāsituṃ.

‘‘‘Kathaṃ ārādhanā hoti, kathaṃ hoti virādhanā’;

Iti puṭṭhā na sampāyanti [sambhonti (syā.)], magge paṭipadāsu ca.

‘‘Tyassu yadā maṃ jānanti, sakko devānamāgato;

Tyassu mameva pucchanti, ‘kiṃ katvā pāpuṇī idaṃ’.

‘‘Tesaṃ yathāsutaṃ dhammaṃ, desayāmi jane sutaṃ [janesuta (ka. sī.)];

Tena attamanā honti, ‘diṭṭho no vāsavoti ca’.

‘‘Yadā ca buddhamaddakkhiṃ, vicikicchāvitāraṇaṃ;

Somhi vītabhayo ajja, sambuddhaṃ payirupāsiya [payirupāsayiṃ (syā. ka.)].

‘‘Taṇhāsallassa hantāraṃ, buddhaṃ appaṭipuggalaṃ;

Ahaṃ vande mahāvīraṃ, buddhamādiccabandhunaṃ.

‘‘Yaṃ karomasi brahmuno, samaṃ devehi mārisa;

Tadajja tuyhaṃ kassāma [dassāma (syā. ka.)], handa sāmaṃ karoma te.

‘‘Tvameva asi [tuvamevasi (pī.)] sambuddho, tuvaṃ satthā anuttaro;

Sadevakasmiṃ lokasmiṃ, natthi te paṭipuggalo’’ti.
၃၇၀.‘‘အပရိယောသိတသင်္ကပ္ပေါ ၊ ဝိစိကိစ္ဆော ကထံကထီ။

ဝိစရိံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ၊ အန္ဝေသန္တော တထာဂတံ။

‘‘ယဿု မညာမိ သမဏေ၊ ပဝိဝိတ္တဝိဟာရိနော။

သမ္ဗုဒ္ဓါ ဣတိ မညာနော၊ ဂစ္ဆာမိ တေ ဥပါသိတုံ။

‘‘‘ကထံ အာရာဓနာ ဟောတိ၊ ကထံ ဟောတိ ဝိရာဓနာ’။

ဣတိ ပုဋ္ဌာ န သမ္ပါယန္တိ [သမ္ဘောန္တိ (သျာ.)]၊ မဂ္ဂေ ပဋိပဒါသု စ။

‘‘တျာဿု ယဒါ မံ ဇာနန္တိ၊ သက္ကော ဒေဝါနမာဂတော။

တျာဿု မမေဝ ပုစ္ဆန္တိ၊ ‘ကိံ ကတွာ ပါပုဏီ ဣဒံ’။

‘‘တေသံ ယထာသုတံ ဓမ္မံ၊ ဒေသယာမိ ဇနေ သုတံ [ဇနေသုတ (က. သီ.)]။

တေန အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ ‘ဒိဋ္ဌော နော ဝါသဝေါတိ စ’။

‘‘ယဒာ စ ဗုဒ္ဓမဒ္ဒက္ခိံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဝိတာရဏံ။

သောမှိ ဝီတဘယော အဇ္ဇ၊ သမ္ဗုဒ္ဓံ ပယိရုပါသိယ [ပယိရုပါသယိံ (သျာ. က.)]။

‘‘တဏှာသလ္လဿ ဟန္တာရံ၊ ဗုဒ္ဓံ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလံ။

အဟံ ဝန္ဒေ မဟာဝီရံ၊ ဗုဒ္ဓမာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။

‘‘ယံ ကရောမသိ ဗြဟ္မုနော၊ သမံ ဒေဝေဟိ မာရိသ။

တဒဇ္ဇ တုယှံ ကဿာမ [ဒဿာမ (သျာ. က.)]၊ ဟန္ဒ သာမံ ကရောမ တေ။

‘‘တွမေဝ အသိ [တုဝမေဝသိ (ပီ.)] သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တုဝံ သတ္ထာ အနုတ္တရော။

သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ၊ နတ္ထိ တေ ပဋိပုဂ္ဂလော’’တိ။

370."Venerable Sir, seeking the Tathāgata, I wandered for a long time, with unfulfilled aspirations, with doubt and uncertainty (in my mind)."

"Thinking that those samaṇas, living in solitary seclusion, and thinking that they were enlightened Buddhas, I went to attend on them."

"When I asked them (by what method) accomplishment (of magga insight) comes about or by what (method) it fails to come about, they were not able to answer fully and thoroughly, neither about the Path nor about the Practice."

"When they knew that I, who had come to them, was Sakka, King of the devas, they even asked me what I had done to reach this position (of Sakka). I expounded to them, as I had heard the dhamma, which is well known amongst people, and they were pleased (saying): 'we have seen Vāsava (Sakka)'".

"I have met the Buddha who has dispelled doubts in me. Now that I have attended on the Enlightened One, I am free of dread".

I pay homage to the Buddha, the Remover of the Thorn of Craving, the Knower of the Four Ariyā Truths, the Incomparable One, one who makes great effort, the kinsman of the Sun.

Venerable Sir, (once) we had paid homage to Brahmā. From now onwards we shall pay homage, together with the devas, to you. Now, we ourselves pay homage to you.

You are indeed the Enlightened One. You are the Incomparable Teacher. In the world including the devas, there is no person equal to you.

၃၇၀။ အသျှင်ဘုရား သို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်းရှိသော အကျွန်ုပ် သည်မပြီးမြောက်သည့် ကြံစည် တောင့်တခြင်းနှင့် မြတ်စွာဘုရားကို ရှာလျက် အဓွန့်ရှည်စွာ လှည့်လည်ခဲ့ပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏ တို့ကို ဝိဝေကတရားကို ပွါးများ၍ နေလေ့ ရှိကုန်သောဘုရားတို့ဟူ၍

--
မှတ်ထင်ပါကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့ထံ ဆည်း ကပ်ရန် သွားရောက်ခဲ့ပါ၏။ အဘယ်နည်းဖြင့် မင်္ဂ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်နည်းဖြင့် မဂ်၏ မပြည့် စုံခြင်းဖြစ်သနည်း၊ ဤသို့မေးအပ်သော် မဂ်၌လည်းကောင်း အကျင့်တို့၌လည်း ကောင်း ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့မဖြေနိုင်ကြပါကုန်။ ယခုလာသော သူသည် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းဟု အကျွန်ုပ်ကို သိကြသော အခါအဘယ် (ကောင်းမှုကံ) ကို ပြု၍ ဤ (သိကြားအဖြစ်) သို့ ရောက်သနည်းဟု အကျွန်ုပ်ကိုသာလျှင်ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့ မေးကြပါကုန်၏။ လူတို့ပြည့်၌ ထင်ရှားသော ခုနစ်ပါးသော သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်းတရားကို ကြား ဖူးသည့်အတိုင်းထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့အား အကျွန်ုပ်ဟောပါ၏၊ ထို (တရား ဟောသော)ကြောင့် ငါတို့သည်သိကြားမင်းကို မြင်ရပေပြီဟု ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဝမ်းမြောက်ကြပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်၏ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်စေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော် ရသောအခါမှ စ၍မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ခဲ့သောကြောင့် ယခုအခါ၌ အကျွန်ုပ် သည် ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းရပါပြီ။ တဏှာတည်းဟူသော ငြောင့်ကို ပယ်နှုတ်တော်မူတတ်သော သစ္စာလေးပါးကို သိ တော်မူပြီးသောအတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော ကြီးမြတ်သော လုံ့လရှိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ဗြဟ္မာအား ရှိခိုးခြင်းကို ပြုခဲ့ပါကုန်၏၊ ယနေ့မှ စ၍ နတ်တို့နှင့်အတူအကျွန်ုပ်တို့အား ထိုရှိခိုးခြင်းသည် မရှိတော့ပါဟု အသျှင် ဘုရားအား ပြုပါကုန်အံ့။ ယခုမူအကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းကို ပြုကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားသည်သာလျှင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိသော ဘုရားဖြစ် တော်မူပါ၏၊ အသျှင်ဘုရားသည် အတုမရှိသော ဆရာဖြစ်တော်မူပါ၏၊ နတ်နှင့်တကွ သော လောက၌အသျှင်ဘုရားနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် မရှိပါဘုရားဟု (လျှောက်ထား၏)။

371. Atha kho sakko devānamindo pañcasikhaṃ gandhabbaputtaṃ āmantesi – ‘‘bahūpakāro kho mesi tvaṃ, tāta pañcasikha, yaṃ tvaṃ bhagavantaṃ paṭhamaṃ pasādesi. Tayā, tāta, paṭhamaṃ pasāditaṃ pacchā mayaṃ taṃ bhagavantaṃ dassanāya upasaṅkamimhā arahantaṃ sammāsambuddhaṃ. Pettike vā ṭhāne ṭhapayissāmi , gandhabbarājā bhavissasi, bhaddañca te sūriyavacchasaṃ dammi, sā hi te abhipatthitā’’ti.

Atha kho sakko devānamindo pāṇinā pathaviṃ parāmasitvā tikkhattuṃ udānaṃ udānesi – ‘‘namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassā’’ti.

Imasmiñca pana veyyākaraṇasmiṃ bhaññamāne sakkassa devānamindassa virajaṃ vītamalaṃ dhammacakkhuṃ udapādi – ‘‘yaṃ kiñci samudayadhammaṃ, sabbaṃ taṃ nirodhadhamma’’nti. Aññesañca asītiyā devatāsahassānaṃ , iti ye sakkena devānamindena ajjhiṭṭhapañhā puṭṭhā , te bhagavatā byākatā. Tasmā imassa veyyākaraṇassa sakkapañhātveva adhivacananti.
၃၇၁. အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တံ အာမန္တေသိ – ‘‘ဗဟူပကာရော ခေါ မေသိ တွံ၊ တာတ ပဉ္စသိခ၊ ယံ တွံ ဘဂဝန္တံ ပဌမံ ပသာဒေသိ။ တယာ၊ တာတ၊ ပဌမံ ပသာဒိတံ ပစ္ဆာ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိမှာ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ။ ပေတ္တိကေ ဝါ ဌာနေ ဌပယိဿာမိ ၊ ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာ ဘဝိဿသိ၊ ဘဒ္ဒဉ္စ တေ သူရိယဝစ္ဆသံ ဒမ္မိ၊ သာ ဟိ တေ အဘိပတ္ထိတာ’’တိ။

အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပါဏိနာ ပထဝိံ ပရာမသိတွာ တိက္ခတ္တုံ ဥဒာနံ ဥဒာနေသိ – ‘‘နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာ’’တိ။

ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဝိရဇံ ဝီတမလံ ဓမ္မစက္ခုံ ဥဒပါဒိ – ‘‘ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ’’န္တိ။ အညေသဉ္စ အသီတိယာ ဒေဝတာသဟဿာနံ ၊ ဣတိ ယေ သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန အဇ္ဈိဋ္ဌပဉှာ ပုဋ္ဌာ ၊ တေ ဘဂဝတာ ဗျာကတာ။ တသ္မာ ဣမဿ ဝေယျာကရဏဿ သက္ကပဉှာတွေဝ အဓိဝစနန္တိ။

371.Then Sakka, King of the devas, said to Pañcasikha of the Gandhabbas, 'Dear Pañcasikha, only after _ you had first asked permission from the Bhagavā, for me to see the Bhagavā, could we go and see the Bhagava, the Homage-Worthy, the Perfectly Self Enlightened One. I shall place you in your father's position. You shall be king of the Gandhabbas. I shall give you the excellent Suriyavacchasā, whom you long for greatly.

Then Sakka king of the devas, striking the earth with his hand, made this exultant utterance three times: " Veneration to the Exalted One, the Homage-Worthy, the Perfectly Self Enlightened One!"

Even while this discourse, with questions and answers was being given, there arose in Sakka, King of the devas, the clear and undefiled eye of the Dhamma (dhamma-cakkhu), which perceives that whatever has the nature of arising, has the nature of cessation (sotāpatti magga). In other eighty thousand devas also, the dhamma-cakkhu arose. Thus the Bhagavā answered the guestions asked by Sakka, King of the devas. Therefore, this discourse is called Sakka-Pañhā discourse.
၃၇၁။ ထိုအခါ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုးဖြစ်သော ပဉ္စသိခနတ်သားကို မိန့်ကြားလေ၏။

"အမောင်ပဉ္စသိခ သင်သည် ငါ့အား ကျေးဇူးများလှပေ၏၊ သင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးဦးစွာခွင့်ပန်ပေ၏၊ အမောင် ပဉ္စသိခ သင်ခွင့်ပန်ပြီးသည့်နောက်မှ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့သည် နောက်မှ ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြရကုန်၏။ (ငါသည်) သင့်အား သင့်အဖရာထူး၌လည်း ထားအံ့၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းလည်းသင်ဖြစ်အံ့၊ ကောင်းခြင်း လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော သင်အလွန် တောင့်တသော သူရိယဝစ္ဆသာနတ်သမီးကိုလည်း သင့်အားပေးအံ့"ဟု (မိန့်ကြားလေ၏)။

ထို့နောက် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် လက်ဖြင့် မြေကို ပုတ်၍-

"နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ"ဟု သုံးကြိမ် ဥဒါန်းကျူးရင့်၏။

ဤအမေးအဖြေနှင့်တကွသော တရားဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူသည်ရှိသော် "ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရား အလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏"ဟု နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းအား ကိလေသာမြူအညစ်အကြေးကင်းသော တရားမျက်စိ 'သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်' သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လေ၏၊ (သိကြားမင်းမှ) တစ်ပါး အခြားရှစ်သောင်းသော နတ်တို့အားလည်း တရားမျက်စိ 'သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်' သည်ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ဤသို့ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း တောင်းပန်သော ပြဿနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသောကြောင့် ဤ တရားဒေသနာတော်၏ အမည်သည် 'သက္ကပဉှ' ဟူ၍သာလျှင် တွင်သတည်း။

Sakkapañhasuttaṃ niṭṭhitaṃ aṭṭhamaṃ. သက္ကပဉှသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

End of the Sakka Pañha Sutta, the eighth. ရှစ်ခုမြောက် သက္ကပဉှသုတ်ပြီး၏။